

Sekcia posudzovania vplyvov na životné prostredie
Oddelenie posudzovania vplyvov na životné prostredie II.
Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava

Bratislava
11. októbra 2024
Číslo: 4812/2024-11.1.2 /dš-R

ROZHODNUTIE VYDANÉ V ZISŤOVACOM KONANÍ

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia posudzovania vplyvov na životné prostredie, oddelenie posudzovania vplyvov na životné prostredie II., ako ústredný orgán štátnej správy starostlivosti o životné prostredie podľa § 1 ods. 1 písm. a) a § 2 ods. 1 písm. c) zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako správny orgán podľa § 1 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov a ako príslušný orgán podľa § 3 písm. k) v spojení s § 54 ods. 2 písm. f) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, **rozhodlo** podľa § 29 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 31. 03. 2024 a podľa § 46 a § 47 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov po vykonaní zisťovacieho konania pre zmenu navrhovanej činnosti „**Rýchlostná cesta R4 Rakovčik – Radoma**“, navrhovateľa **Národná diaľničná spoločnosť, a. s., Dúbravská cesta 14, 841 04 Bratislava, IČO 35 919 001**, takto:

Zmena navrhovanej činnosti „**Rýchlostná cesta R4 Rakovčik – Radoma**“, uvedená v predložennom oznámení o zmene navrhovanej činnosti

sa nebude posudzovať

podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 31. 03. 2024.

V súlade s ustanovením § 29 ods. 13 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 31. 03. 2024 Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia posudzovania vplyvov na životné prostredie, oddelenie posudzovania vplyvov na životné prostredie II. určuje nasledovné podmienky na eliminovanie alebo zmiernenie negatívnych vplyvov zmeny navrhovanej činnosti „**Rýchlostná cesta R4 Rakovčik – Radoma**“ na životné prostredie a zdravie obyvateľstva:

1. Aktualizovať inventarizáciu a spoločenské ohodnotenie drevín a tiež biotopov európskeho a národného významu. Aktualizovanú dokumentáciu predložiť v rámci nasledovných

povoľujúcich konaní.

2. Počas realizácie stavby zriadiť environmentálny dozor a informovať miestne príslušnú organizáciu – Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky, Regionálne centrum ochrany prírody Prešov o priebehu stavby v pravidelných intervaloch raz mesačne.
3. Do projektu monitoringu doplniť monitoring migrujúcich cicavcov (vrátane veľkých šeliem) a ďalších skupín živočíchov a informovať o výsledkoch monitoringu bioty miestne príslušnú organizáciu – Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky, Regionálne centrum ochrany prírody Prešov vždy do 31. decembra kalendárneho roka.
4. Opatrenia navrhnuté na zmiernenie negatívnych vplyvov zmeny navrhovanej činnosti „Rýchlostná cesta R4 Rakovčik – Radoma“ v kapitolách IV.7 a IV.9.2 predloženého oznámenia o zmene navrhovanej činnosti zapracovať do projektovej dokumentácie stavby a v plnej miere zohľadniť pri povoľovaní stavby.
5. Práce vo vodnom toku realizovať mimo doby neresu rýb a vývoja ikier/lariev, kedy by mohlo dôjsť k prerušeniu neresu, zničeniu neresísk, úhynu generačných rýb a vývinových štádií rýb.
6. Realizovať protihlukové steny z nepriehľadného materiálu tak, aby nesplývali s okolím a boli viditeľné hlavne pre vtáctvo.
7. Po ukončení stavebných prác odstránené porasty revitalizovať alebo nahradiť výsadbou s prirodzeným druhovým zložením a to tak, aby bola zabezpečená kontinuita biokoridorov dotknutých tokov.
8. V prípadoch realizácie preložiek tokov minimalizovať dĺžku úpravy toku, zachovať prietokové pomery identické pred stavbou, zachovať aj prietokovú šírku toku aby sa neznižovala výška hladiny toku, nebudovať stupne a prahy, ktoré by mohli predstavovať migračnú bariéru nezvyšovať alebo neznižovať parametre sklonitosti brehov, v prípade, že je nevyhnutné upravovať dno a brehy toku, tieto úpravy navrhujeme urobiť v nevyhnutnom rozsahu, úpravy robiť z lomového kameňa (najmä dno a jeho brehy), ponechať rôzne výčnelky a nerovnosti dna a brehov, neaplikovať armovaný a vyhladený betón na dno alebo steny brehov.
9. V etape výstavby obmedziť výrub drevín na nevyhnutnú mieru a ostatné dreviny v blízkosti stavby chrániť pred možným mechanickým poškodením, výrub nelesnej krovitej a stromovej zelene uskutočniť prednostne v mimohniezdnom období.
10. Na osvetlenie mosta použiť jemné obrysové svetlá na zvýraznenie kontúr konštrukcie, vyhnúť sa silnému osvetleniu a von smerujúcim svetlám.
11. Po dokončení prác odstránené porasty revitalizovať, alebo uskutočniť náhradnú výsadbu s prirodzeným druhovým zložením a to tak, aby bola zabezpečená kontinuita biokoridorov dotknutých tokov.
12. Náhradnú výsadbu navrhnuť aj do miestnych biokoridorov (napr. malé vodné toky), i tam, kde porast chýba už v súčasnosti, minimalizovať zásahy do brehových porastov a zabezpečiť starostlivosť o náhradnú výsadbu počas troch vegetačných sezón.
13. V inundačnom priestore povrchových tokov neskladovať materiál, ktorý môže spôsobiť

havarijné zhoršenie kvality vody, celkovo minimalizovať umiestňovanie akéhokoľvek materiálu alebo strojov.

14. Realizovať monitoring zameraný na výskyt a elimináciu invázných druhov rastlín v celom priestore stavby a monitoring kolízií živočíchov s dopravou v križovaniach biokoridorov.
15. Po ukončení stavebných prác odstránené porasty revitalizovať alebo uskutočniť náhradnú výsadbu s prirodzeným druhovým zložením, a to tak, aby bola zabezpečená kontinuita biokoridorov dotknutých tokov.
16. V prípadoch realizácie preložiek tokov minimalizovať dĺžku úpravy toku, zachovať prietokové pomery identické pred stavbou, zachovať aj prietokovú šírku toku aby sa neznižovala výška hladiny toku, nebudovať stupne a prahy, ktoré by mohli predstavovať migračnú bariéru nezvyšovať alebo neznižovať parametre sklonitosti brehov.
17. Udržať prirodzené riečne koryto samotného toku, ako aj prirodzenosť brehových porastov v maximálne možnej miere (prírode blízke opevnenie toku pri nutnosti prekládky a jeho revitalizácia, zachovanie meandrov a pôvodnej druhovej skladby drevín v brehových porastoch a pod.).
18. Výrub nelesnej krovitej a stromovej zelene uskutočniť prednostne v mimohniezdnom období.
19. Po ukončení stavebných prác vykonať nové vegetačné úpravy na svahoch výlučne z domácich druhov drevín.
20. Realizovať vegetačné úpravy – výsadby stromovej a kríkovej zelene. Vegetačné úpravy realizovať bezprostredne po ukončení stavebných prác s rešpektovaním vhodného agrotechnického termínu a vykonať ich v súlade s TP 035 a STN 83 7010.
21. Pri výsadbe drevín zobrať do úvahy vzdialenosť od cestného telesa tak, aby v budúcnosti neohrozovali bezpečnosť premávky, resp. tam kde to rozhládové a technické podmienky umožňujú.
22. Pri výruboch brehových porastov pri tokoch zlikvidovať len nevyhnutný pás potrebný na realizáciu prác v rámci záberov stavby.
23. Počas výstavby oplotiť stavenisko v nivách vodných tokov na hranici dočasného záberu, aby sa nedbanlivosťou nepoškodzovali ekologicky cenné brehové porasty v okolí stavby.
24. V prípade, že sa pri výstavbe objaví hniezdo, brloh, alebo výskyt chráneného druhu živočícha okamžite upovedomiť pracovníka ochrany prírody a environmentálny stavebný dozor.
25. Realizovať opatrenia technického a biologického charakteru na zmiernenie nepriaznivých vplyvov, ktoré vyvolávajú alebo podporujú klimatické zmeny, resp. majú negatívny vplyv na biodiverzitu (výstavba moderných systémov čistenia odpadových vôd, násypové a zárezové svahy rýchlostnej cesty osiať pôvodnými druhmi tráv a vysadiť pôvodnými druhmi drevín, výstavbou retenčných nádrží eliminovať dynamický odtok zrážkovej vody z povrchu vozoviek).

26. Svahy násypov a zárezov po ukončení stavby spevniť vegetačnými úpravami, pred zahájením výstavby na stavenisku vytýčiť všetky podzemné vedenia a počas výstavby zabezpečiť ich ochranu a dodržiavať ochranné pásma v zmysle príslušných noriem a predpisov.
27. Pred ukončením stavby, resp. pred jej uvedením do trvalého užívania vykonať objektivizáciu hluku (stanovenie hlukovej záťaže). Objektivizáciu hluku vykoná odborne spôsobilá osoba, ktorá disponuje osvedčením o odbornej spôsobilosti v zmysle §16 ods. 3 zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov. V prípade preukázania nedostatočnosti protihlukových opatrení realizovať ďalšie navrhované opatrenia na optimalizáciu hlukovej situácie v okolí stavby. Protihlukové opatrenia realizovať v súlade s prebiehajúcou a budúcou výstavbou.
28. Zahnúť do projektovej dokumentácie protihlukovú stenu pozdĺž obce Šarišský Štiavnik v prípade, ak sa jej potreba preukáže na Hlukovej štúdie.
29. Vykonávať priebežné merania hluku zo stavebnej činnosti v najbližšom dotknutom chránenom vonkajšom priestore. V prípade prekročovania prípustných hodnôt určujúcej veličiny v zmysle platnej legislatívy, operatívne navrhnuť možné technicko-organizačné opatrenia na zníženie hlukovej záťaže v sledovanom chránenom vonkajšom priestore.
30. Minimalizovať negatívne vplyvy výstavby využitím vhodnej technológie a stavebných postupov, ako napr. čistenie kolies automobilov, kropenie komunikácie pri výjazde zo staveniska podľa klimatických podmienok v úseku identifikovaného znečistenia komunikácie, osadenie dopravných značení.
31. Zvoliť stavebno – technické a konštrukčné riešenia príslušných stavebných objektov zmeny navrhovanej činnosti, ktoré zmiernia vplyv klimatických javov na zmenu navrhovanej činnosti.
32. V projektovej príprave zvážiť možnosť odvedenia zrážkových vôd z povrchu rýchlostnej cesty v úseku aluviálnej nivy rieky Topľa vsakovaním do podzemných vôd.
33. Po skončení výstavby uviesť do pôvodného stavu všetky komunikácie (aj účelové), ktoré boli využívané počas výstavby.
34. Počas výstavby dôsledne realizovať stavebno-technické opatrenia s dôrazom na obmedzenie sekundárnej prašnosti, obmedzenie hluku, vibrácií a zabezpečenie čistenia stavebných mechanizmov pri opúšťaní staveniska.
35. Činnosť vykonávať v súlade so záväzným poradím priorít hierarchie odpadového hospodárstva (predchádzanie vzniku odpadu, príprava na opätovné použitie odpadu, recyklácia, iné zhodnocovanie, napríklad energetické zhodnocovanie, zneškodňovanie) a v súlade s § 77 zákona NR SR č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
36. Pre vznikajúce jednotlivé druhy odpadov vyčleniť plochy (parcely), na ktorých sa budú vytriedené odpady dočasne zhromažďovať. Odpady je potrebné zabezpečiť pred ich pred odcudzením, alebo iným nežiaducim účinkom do doby ich odovzdania oprávneným subjektom.
37. Na ploche stavby zrealizovať archeologický výskum.

38. Retenčné opatrenia navrhnuť v zmysle ustanovení zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a projektovú dokumentáciu prerokovať s dotknutými orgánmi štátnej správy a samosprávy.

Odôvodnenie:

Navrhovateľ, **Národná diaľničná spoločnosť, a. s., Dúbravská cesta 14, 841 04 Bratislava, IČO 35 919 001** (ďalej len „navrhovateľ“), doručil dňa 26.04.2023 na Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekciu posudzovania vplyvov na životné prostredie, odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie - v súčasnosti Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia posudzovania vplyvov na životné prostredie, oddelenie posudzovania vplyvov na životné prostredie II. (ďalej len „MŽP SR“) v súlade s § 29 ods. 1 písm. b) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 31. 03. 2024 (ďalej len „zákon o posudzovaní vplyvov“) oznámenie o zmene navrhovanej činnosti „**Rýchlostná cesta R4 Rakovčik – Radoma**“ (ďalej len „zmena navrhovanej činnosti“), vypracované podľa prílohy č. 8a k zákonu o posudzovaní vplyvov.

Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti vypracoval **DOPRAVOPROJEKT, a. s., Kominárska 2,4, 832 03 Bratislava, IČO 31 322 000** v júni 2020.

MŽP SR ako ústredný orgán štátnej správy starostlivosti o životné prostredie podľa § 1 ods. 1 písm. a) a § 2 ods. 1 písm. c) zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako správny orgán podľa § 1 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) a ako príslušný orgán podľa § 3 písm. k) v spojení s § 54 ods. 2 písm. f) zákona o posudzovaní vplyvov, upovedomilo podľa § 18 ods. 3 správneho poriadku známych účastníkov konania listom č. 9063/2023-11.1.2/dš, 28390/2023 (28391/2023-int.) zo dňa 10. 05. 2023, že dňom doručenia oznámenia o zmene navrhovanej činnosti začalo podľa § 18 ods. 2 správneho poriadku správne konanie vo veci zisťovacieho konania o posudzovaní vplyvov zmeny navrhovanej činnosti na životné prostredie (ďalej len „zisťovacie konanie“).

MŽP SR zároveň listom č. 9063/2023-11.1.2/dš, 28390/2023 (28391/2023-int.) zo dňa 10. 05. 2023, podľa § 29 ods. 6 písm. a) zákona o posudzovaní vplyvov predložilo oznámenie o zmene navrhovanej činnosti dotknutým obciam, povolujujúcemu orgánu, dotknutým orgánom a taktiež aj rezortnému orgánu.

Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti MŽP SR, v súlade s § 29 ods. 6 písm. b) zákona o posudzovaní vplyvov, zverejnilo na webovom sídle Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, na adrese:

<https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/-rychlostna-cesta-r4-rakovcik-radoma>

MŽP SR ďalej listom č. 9063/2023-11.1.2/dš, 28390/2023 (28391/2023-int.) zo dňa 10. 05. 2023 požiadalo dotknuté obce, aby podľa § 65g ods. 3 zákona o posudzovaní vplyvov do 10 dní od doručenia oznámenia o zmene navrhovanej činnosti o ňom informovali verejnosť a zverejnili ho v celom rozsahu na úradnej tabuli obce a na svojom webovom sídle, ak ho majú zriadené, a súčasne MŽP SR dotknuté obce informovalo, že ak nie je možné zverejniť na úradnej tabuli obce oznámenie o zmene navrhovanej činnosti v celom rozsahu, obce na úradnej

tabuli obce zverejnia informáciu o tom, kde a kedy možno do oznámenia o zmene navrhovanej činnosti nahliadnuť, robiť výpisy, odpisy alebo na vlastné náklady urobiť z nej kópie.

Zároveň MŽP SR požiadalo dotknuté obce, aby podľa § 29 ods. 8 zákona o posudzovaní vplyvov informovali verejnosť o tom, kde a kedy možno do oznámenia o zmene navrhovanej činnosti nahliadnuť, v akej lehote môže verejnosť podávať pripomienky a miesto, kde sa môžu pripomienky podávať a taktiež MŽP SR dotknuté obce upozornilo, že oznámenie o zmene navrhovanej činnosti musí byť verejnosti sprístupnené v celom rozsahu najmenej po dobu 10 pracovných dní od zverejnenia uvedených informácií.

MŽP SR v predmetnom liste č. 9063/2023-11.1.2/dš, 28390/2023 (28391/2023-int.) zo dňa 10. 05. 2023 vyzvalo rezortný orgán, povoľujúci orgán, dotknuté obce a dotknuté orgány, podľa § 29 ods. 9 zákona o posudzovaní vplyvov, na doručenie stanoviska v lehote stanovenej zákonom o posudzovaní vplyvov, t. j. do 10 pracovných dní od doručenia oznámenia o zmene navrhovanej činnosti, pričom ich upozornilo, že ak nedoručia písomné stanovisko v uvedenej lehote, bude považované za súhlasné. Taktiež upozornilo, že dotknutý orgán je oprávnený uplatňovať pripomienky len v rozsahu svojej pôsobnosti a písomné stanovisko odôvodniť.

MŽP SR zároveň informovalo, že verejnosť môže doručiť písomné stanovisko k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti na MŽP SR do 10 pracovných dní od zverejnenia vyššie uvedených informácií, podľa § 29 ods. 8 zákona o posudzovaní vplyvov, dotknutou obcou. MŽP SR taktiež informovalo o tom, že písomné stanovisko sa bude považovať za doručené, aj keď bolo v určenej lehote doručené dotknutej obci. Súčasne informovalo, že na stanovisko doručené po lehote sa nemusí prihliadnuť.

Vyjadrenia k podkladom pre vydanie rozhodnutia vydaného v zisťovacom konaní

Navrhovaná činnosť (posúdená/povolená) je podľa prílohy č. 8 zákona o posudzovaní vplyvov zaraditeľná nasledovne:

Kapitola 13. Doprava a telekomunikácie

Pol. číslo	Činnosť, objekty a zariadenia	Prahové hodnoty	
		Časť A (povinné hodnotenie)	Časť B (zisťovacie konanie)
1.	Diaľnice a rýchlostné cesty vrátane objektov	bez limitu	

Podľa § 18 ods. 2 písm. c) zákona o posudzovaní vplyvov je predmetom zisťovacieho konania každá zmena navrhovanej činnosti uvedenej v prílohe č. 8 časti A zákona o posudzovaní vplyvov, ktorá nie je zmenou podľa § 18 ods. 1 písm. d) zákona o posudzovaní vplyvov (ak taká zmena samotná dosahuje alebo prekračuje prahovú hodnotu) a môže mať významný nepriaznivý vplyv na životné prostredie, ak ide o činnosť už posúdenú, povolenú, realizovanú alebo v štádiu realizácie.

Popis doterajších procesov posudzovania

Navrhovaná činnosť „Rýchlostná cesta R4 Svidník - Prešov“ (ďalej len „navrhovaná činnosť“) bola posúdená podľa zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 127/1994 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov. Proces

posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie bol ukončený záverečným stanoviskom Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 7335/2008-3.4/ml zo dňa 23. 03. 2009, v ktorom Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky odporučilo realizáciu navrhovanej činnosti za predpokladu splnenia podmienok a realizácie opatrení uvedených v časti VI/3 predmetného záverečného stanoviska, pričom zároveň konštatovalo, že oba realizačné varianty navrhovanej činnosti (variant 1 červený – trasovaný v smere Prešov – Kapušany – Giraltovec – Svidník a variant 2 modrý - trasovaný v smere Prešov – Kapušany – Hanušovce nad Topľou – Stropkov – Svidník) sú porovnateľné a realizovateľné.

Neskôr bola pre navrhovanú činnosť spracovaná štúdia realizovateľnosti pre úsek „Štátna hranica SR/PR – Kapušany“. V rámci štúdie realizovateľnosti boli hodnotené varianty červený, modrý (ako pri posúdení navrhovanej činnosti) a nový variant fialový, vedený prevažne v súčasnom koridore cesty I. triedy č. 73, ktorý počítal s jej úpravami. Na základe výsledkov a záverov štúdie realizovateľnosti boli odporúčané pre ďalšie rozpracovanie varianty červený a fialový. Tieto varianty boli ďalej hodnotené v ďalšom procese posudzovania vplyvov na životné prostredie v rámci navrhovanej činnosti „Rýchlostná cesta R4 Svidník - Kapušany“ (ďalej len „druhá navrhovaná činnosť“). Proces posudzovania vplyvov druhej navrhovanej činnosti na životné prostredie bol ukončený záverečným stanoviskom Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 1267/2017-1.7/ml zo dňa 30. 10. 2017, v ktorom Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky súhlasilo s realizáciou druhej navrhovanej činnosti vo variante č. 1 červený s navrhovanou modifikáciou trasy pri obci Lužany pri Topli.

Popis zmeny navrhovanej činnosti

Zmena navrhovanej činnosti má byť situovaná na území Prešovského kraja, v okrese Svidník, v katastrálnych územiach Mestisko, Rakovčik, Beňadikovce, Šarišský Štiavnik, Radoma a Okružle, na pozemkoch s nasledovnými parcelnými číslami:

k. ú.: Mestisko

Trvalý záber:

KN-E:

342, 343, 344, 345, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387/1, 388/1, 389/1, 390/1, 391/1, 392/1, 393/1, 394/1, 395/1, 396/1, 397/1, 398/1, 399/1, 401/1, 402/1, 403/1, 404/11, 404/21, 405/1, 406/1, 407/1, 408/1, 427/1, 428/1, 429/1, 430/1, 431/1, 432/1, 433/1, 434/1, 435/1, 436/1, 437/1, 438/1, 439/1, 440/1, 441/1, 442/1, 443/1, 444/1, 445/1, 446/1, 447/1, 448/1, 449/1, 450/1, 451/1, 452/1, 453/1, 454/1, 455/1, 456/1, 457/1, 458/1, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 479, 480, 481, 482, 483/88, 483/89, 484/1, 485/1, 2018, 2024

Dočasný záber:

KN-E:

336/2, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387/1, 388/1, 389/1, 390/1, 391/1, 392/1, 393/1, 394/1, 395/1, 396/1, 397/1, 398/1, 399/1, 399/3, 401/1, 401/2, 401/3, 402/1, 402/2, 402/3, 403/1, 403/2, 403/3, 404/11, 404/12, 404/13, 404/21, 404/22, 404/23, 405/1, 405/2, 405/3, 406/1, 406/2, 406/3, 407/1, 407/2, 407/3, 408/1, 408/2, 408/3, 409/1, 409/2, 410/1, 410/2, 411/1, 411/2, 412/1, 412/2, 413/1, 413/2, 414/1, 414/2, 415/1, 415/2, 416/1, 416/2, 417/1, 417/2, 418/1, 418/2, 419/1, 419/2, 420/1, 420/2, 421/1, 421/2, 422/1, 422/2, 423/1, 423/2, 424/1, 424/2, 425/1, 425/2, 426/1, 426/2, 427/1, 427/2, 428/1, 428/2, 429/1, 429/2, 430/1, 430/2, 431/1, 431/2, 432/1, 432/2, 433/1, 433/2, 434/1, 434/2, 435/1, 435/2, 436/1, 436/2, 437/1, 437/2, 438/1,

438/2, 439/1, 439/2, 440/1, 440/2, 441/1, 441/2, 442/1, 442/2, 443/1, 443/2, 444/1, 444/2, 445/1, 445/2, 446/1, 446/2, 447/1, 447/2, 448/1, 448/2, 449/1, 449/2, 450/1, 450/2, 451/2, 452/2, 453/2, 454/2, 455/2, 465, 471, 472, 473, 479, 480, 481, 482, 483/88, 483/89, 484/1, 484/2, 485/1, 485/2, 2024

KN-C:

647/3, 647/6

k. ú.: Rakovčik

Trvalý záber:

KN-E:

514/1, 517/1, 518/1, 519/1, 520/2, 521/2, 522, 527, 531, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 611, 613, 626, 630/2, 713, 714, 715, 716, 720, 729, 730

KN-C:

2, 194

Dočasný záber:

KN-E:

425/2, 426/1, 517/1, 518/1, 519/1, 520/2, 521/2, 522, 527, 531, 532, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 587, 588, 589, 591, 592, 593, 598, 611, 613, 624, 630/2, 713, 714, 716, 720, 729, 730, 733

KN-C:

2, 5, 185/2, 194

Ročný záber:

KN-E:

527, 531, 532, 534, 535, 536, 537, 538, 629/1

KN-C:

5, 185/2, 186/5, 195/1

k. ú.: Beňadikovce

Trvalý záber:

KN-E:

5/2, 7/2, 14/2, 16/3, 20/4, 22/2, 25/2, 27/2, 28/2, 1147, 1148, 1149, 1150, 1159

Dočasný záber:

KN-E:

5/2, 7/2, 14/2, 16/3, 20/4, 22/2, 25/2, 27/2, 28/2, 1147, 1148, 1149, 1150

Ročný záber:

KN-E:

5/2, 7/2, 14/2, 16/3, 20/4, 22/2, 25/2

k. ú.: Šarišský Štiavnik

Trvalý záber:

KN-E:

708, 709, 710, 711, 712, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 812, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 916, 956, 958, 961, 1104, 1128, 1129, 1132, 1133, 1135

KN-C:

319/8, 320/2, 322/8

Dočasný záber:

KN-E:

707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744,

745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 812, 848, 849, 850, 852, 853, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 916, 956, 958, 959/1, 961, 1104, 1105, 1106, 1107, 1128, 1129, 1132, 1133, 1135

KN-C:

319/8, 320/2

Ročný záber:

KN-E: 852, 853, 958, 961, 1104

KN-C: 319/8

k. ú.: Radoma

Trvalý záber:

KN-E:

312, 313, 316, 317, 318/1, 318/2, 319, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339/1, 339/2, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349/1, 349/2, 350/1, 350/2, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368/1, 368/2, 369/1, 369/2, 370, 371, 372, 373, 443, 444, 445, 1279, 1280, 1282, 1283, 1286/1, 1286/801, 1288, 1289, 1290, 1291/1, 1291/2, 1292, 1302, 1361, 1362, 1363, 1364, 1365, 1367, 1368, 1369, 1370, 1371, 1372, 1373, 1374, 1375, 1376, 1377, 1378, 1379, 1380, 1381/2, 1382, 1383/1, 1384/1, 1385, 1386, 1387, 1388, 1389, 1390, 1391, 1392, 1393, 1394, 1395, 1396, 1397, 1398, 1399, 1400/1, 1408, 1409, 1414, 1415, 1416, 1419, 1443/1, 1443/2, 1450, 1451/1, 1451/2, 1452, 1453/2, 1453/3, 1454/1, 1454/2, 1455, 1456, 1457, 1458, 1459/2, 1459/3, 1460/3, 1462, 1463/1, 1463/2, 1466/1, 1466/2, 1474, 1477/6, 1516, 1517, 1520, 1526, 1527/9, 1527/10, 1530, 1532, 1535/1, 1535/2, 1538/2, 1540

KN-C:

213/3, 214/4, 682/2, 682/3, 684, 726/5

Dočasný záber:

KN-E:

312, 313, 316, 317, 318/1, 318/2, 319, 320, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339/1, 339/2, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349/1, 349/2, 350/1, 350/2, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368/1, 368/2, 369/1, 369/2, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 442, 443, 444, 445, 1273/1, 1276/1, 1279, 1280, 1281, 1282, 1283, 1286/1, 1287, 1288, 1289, 1290, 1291/1, 1291/2, 1292, 1302, 1361, 1362, 1363, 1364, 1365, 1366, 1367, 1368, 1369, 1370, 1371, 1372, 1373, 1374, 1375, 1376, 1377, 1378, 1379, 1380, 1381/2, 1382, 1383/1, 1384/1, 1385, 1386, 1387, 1388, 1389, 1390, 1391, 1392, 1393, 1394, 1395, 1396, 1397, 1398, 1399, 1400/1, 1400/2, 1408, 1409, 1414, 1415, 1416, 1419, 1443/1, 1443/2, 1450, 1451/1, 1451/2, 1452, 1453/2, 1453/3, 1454/1, 1455, 1456, 1457, 1458, 1459/2, 1459/3, 1462, 1466/1, 1466/2, 1474, 1477/6, 1500/7, 1501/1, 1516, 1517, 1520, 1526, 1527/9, 1527/10, 1530, 1532, 1535/2, 1538/2, 1540

KN-C:

213/3, 214/4, 682/2, 682/3, 684, 695/13, 726/5

Ročný záber:

KN-E:

312, 316, 317, 325, 326, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 445, 1320, 1321, 1415, 1419, 1452, 1453/2, 1454/2, 1459/1, 1459/2, 1515/1, 1517, 1540

KN-C:

200, 201

k. ú.: Okružle

Ročný záber:

KN-E:

557, 566/1, 573/1, 573/2, 1027/2

KN-C:

445/6

Predmetom zmeny navrhovanej činnosti je III. úsek rýchlostnej cesty R4 Rakovčik – Radoma. Oproti posúdenému stavu dochádza k zmene staničenia stavby v smere od severu na juh. Úsek rýchlostnej cesty R4 Rakovčik – Radoma s výhľadovou kategóriou R 24,5/100 je navrhovaný vybudovať etapovite, pričom v prvej etape sa uvažuje s polovičným profilom. Vzhľadom na dopravné zaťaženie je v súčasnosti uvažované s vybudovaním polovičného profilu, a to ľavého jazdného pásu kategórie R 11,5/100 v smere staničenia (Svidník - Prešov). Z dôvodu zabezpečenia plynulosti dopravy na rýchlostnej ceste sú v stúpaniach navrhnuté prídavné pruhy pre pomalé vozidlá, kde je zabezpečená možnosť predchádzania vozidiel. Jedná sa o úsek od km 0,705 do km 3,890 v smere Svidník a úsek od km 4,150 po km 6,660 v smere Prešov - Svidník. Tento úsek rýchlostnej cesty má začiatok v dočasnej križovatke Rakovčik a koniec v križovatke Okružle na ceste I/21. Dĺžka trasy je cca 7,000 km a návrhová rýchlosť 100 km/hod. Samotná trasa vedie východne od obcí Rakovčik, Beňadikovce, Šarišský Štiavnik a Radoma popod les. Vzhľadom na zložité morfológické podmienky je výškovo riešená striedaním zárezov s násypmi, pri väčších údoliach s využitím mostných objektov. V miestach vysokých zárezov a násypov je uvažované s vybudovaním oporných a zárubných múrov, pričom oporné múry po pravej strane cesty v smere staničenia sú navrhnuté už do polohy výhľadového stavu plného profilu.

Začiatok úseku je v dočasnej stykovej križovatke Rakovčik, ktorá sa po dobudovaní ďalšieho úseku rýchlostnej cesty v smere na Stročín odstráni a nahradí ju mimoúrovňová križovatka Stročín. Trasa prekračuje údolie mostom SO 202-00 a pokračuje východne od obce Rakovčik zárezom k údoliu s vodným zdrojom, ponad ktoré je navrhnutý most SO 203-00. Trasa pokračuje ľavotočivým oblúkom popri lese v zárezoch s premostením ďalších údolí mostmi SO 204-00 a SO 205-00. Rýchlostná cesta pokračuje v katastrálnom území Beňadikovce, kde je trasa navrhnutá približne na úrovni terénu a mostom SO 206-00 prekračuje údolie s vodnými tokmi. Ďalej je trasa vedená súbežne so Studeným potokom. Na hranici katastra Beňadikovce a Šarišský Štiavnik je navrhnutý most SO 207-00 ponad rýchlostnú cestu z dôvodu zabezpečenia prístupu na pozemky. Trasa pokračuje dvomi vysokými mostmi SO 208-00 a SO 209-00 cez údolie Šarišského Štiavnika a v katastri Radomy trasa prechádza miernym zárezom popri lese východne od obce. V mieste vodných tokov sú navrhnuté mosty SO 210-00, SO 211-00 a SO 213-00, nadimenzované na 100-ročnú vodu. Trasa rýchlostnej cesty križuje cestu III/3581 a miestnu cestu na Hradisko. V týchto miestach trasa prechádza v záreze a cesta III. triedy je preložená ponad rýchlostnú cestu mostom SO 213-00. V tomto území sú navrhnuté protihlukové steny vpravo aj vľavo, na ochranu zastavaného územia od hluku. Ku koncu úseku trasa prechádza miernymi zárezmi do násypu na výhľadové pokračovanie rýchlostnej cesty v smere na Giraltovce. Trasa končí v križovatke Okružle, ktorá je trvalá a prepája rýchlostnú cestu R4 s cestou I/21.

Oproti posúdenému riešeniu nastali v priebehu spracovania dokumentácie pre územné rozhodnutie nasledovné zmeny, ktoré sú predmetom zmeny navrhovanej činnosti:

- zmeny v umiestnení rýchlostnej cesty R2 a zmena kategórie z R 24,5/100 (štvorpruhová smerovo rozdelená komunikácia) na R 11,5/100 (dvojpruhová komunikácia s prídavnými pruhmi pre pomalé vozidlá ako smerovo nerozdelená komunikácia) v úseku Rakovčik – Radoma,

- zmeny v križovatkách a cestných objektoch (oproti posúdenému stavu bola pridaná dočasná križovatka Rakovčik v km cca 0,100, ďalej bola zmenená poloha mimoúrovňovej križovatky Okrúhle v km 7,800 a zároveň prišlo k zmene trasovania cesty III/3581),
- zmeny v mostných objektoch (vyplynuli zo zmeny smerového a výškového vedenia trasy, čím došlo k zmene ich polohy, konštrukcie a rozpätí, zároveň sa zväčšil počet mostných objektov z posúdených 9 na 14),
- zmeny v protihlukových opatreniach (zmena navrhovanej činnosti si vyžiada výstavbu 980 m protihlukových stien oproti posúdenému stavu, ktorý počítal s výstavbou 900 m protihlukových stien),
- zmeny v úpravách vodných tokov (zmena navrhovanej činnosti si vyžiada úpravu vodných tokov v dĺžke 662,116 m oproti posúdenému stavu, ktorý počítal s úpravou vodných tokov v dĺžke 2 974 m – zníženie úprav vodných tokov vyplynulo zo zmeny smerového vedenia rýchlostnej cesty).

V území navrhovanej výstavby rýchlostnej cesty R4 sa v súčasnosti nachádza niekoľko inžinierskych sietí, vedení a iných zariadení, ktoré bude nutné preložiť, resp. ochrániť. Z dôvodu výstavby navrhovanej rýchlostnej cesty R4, ostatných cestných a mostných objektov bude potrebné dočasne zabráť časť územia, ktoré sa po realizácii stavby zrekultivujú. Taktiež na základe inventarizácie drevín bude potrebné zrealizovať vegetačné a sadovnícke úpravy, ako aj náhradnú výsadbu. V rámci výstavby rýchlostnej cesty R4 sa uvažuje aj z demoláciami. Výstavba rýchlostnej cesty si vyžaduje demoláciu pivnice na parc. č. 726/1 v k. ú. Radoma a odstránenie dvoch úsekov oplotenia pri úprave cesty III/3581 v k. ú. Radoma na parc. č. 204, 205, 206, 207 a 1443/1. V rámci súvisiacich priestorových nárokov je potrebné zabezpečiť preložky a napojenie stavbou rozdelených príľahlých pozemkov a komunikácií. Z dôvodu zabezpečenia mimoúrovňových krížení a prepojení príľahlých komunikácií, si výstavba vyžaduje vybudovanie nových mostných objektov. Z dôvodu zásahu do vodných tokov a okolia v súvislosti s výstavbou mostných objektov je nevyhnutné vykonať úpravy a preložky vodných tokov. Za účelom zabránenia vstupu do priestoru rýchlostnej cesty R4 je potrebné vybudovať oplotenie. V miestach zrušených existujúcich oplotení súkromných vlastníkov je nevyhnutné zrealizovať ich úpravu, resp. preložku. Nakoľko rýchlostná cesta R4 dôjde do styku s jestvujúcimi vedeniami vodovodov, bude potrebné ich ochrániť, resp. preložiť do novej polohy. Z dôvodu výstavby rýchlostnej cesty R4, ako aj príľahlých komunikácií je potrebné upraviť, resp. preložiť jestvujúce VN, NN a VO vedenia. Nakoľko si výstavba rýchlostnej cesty R4 vyžiada preložku cesty III/3581 je potrebné upraviť jestvujúce vedenia plynovodov pri pôvodnej ceste III/3581. V čase výstavby bude nevyhnutné vybudovať dočasné objekty nevyhnutné pre etapizáciu výstavby komunikácií. Taktiež po výstavbe bude potrebné vykonať obnovu existujúcich krytov vozoviek.

Zmena navrhovanej činnosti zahŕňa stavebné objekty, ktoré sú podľa typu rozdelené nasledovne:

Prípravné práce, rekultivácie, vegetačné úpravy

SO 001-00 Demolácie

SO 021-00 Príprava územia

SO 031-00 Náhradná výsadba

SO 041-00 Spätná rekultivácia dočasných záberov

SO 051-00 Vegetačné úpravy rýchlostnej cesty R4

SO 052-00 Vegetačné úpravy v križovatke Rakovčik

SO 053-00 Vegetačné úpravy v križovatke Okrúhle

Cestné objekty

- SO 101-00 Rýchlostná cesta R4
- SO 102-00 Dočasná križovatka Rakovčiek - vetva A
- SO 103-00 Mimoúrovňová križovatka Okrúhle - vetva C
- SO 111-00 Úprava cesty I/21 v križovatke Rakovčiek - vetva B
- SO 112-00 Úprava cesty I/21 v križovatke Rakovčiek - vetva C
- SO 113-00 Úprava cesty I/21 v križovatke Okrúhle - vetva A
- SO 114-00 Úprava cesty I/21 v križovatke Okrúhle - vetva B
- SO 115-00 Úprava cesty I/21 v križovatke Okrúhle - okružná križovatka
- SO 121-00 Úprava cesty III/3581
- SO 122-00 Úprava miestnej komunikácie v obci Radoma
- SO 131-00 Prístupová cesta v km 0,2 R4 vľavo, k. ú. Mestisko
- SO 132-00 Prístupová cesta v km 0,8 R4, k. ú. Mestisko
- SO 133-00 Prístupová cesta v km 1,0 R4, k. ú. Rakovčiek
- SO 134-00 Prístupová cesta v km 1,6 R4, k. ú. Rakovčiek
- SO 135-00 Prístupová cesta v km 1,7 R4 vľavo, k. ú. Rakovčiek
- SO 136-00 Prístupová cesta v km 2,0 R4, k. ú. Rakovčiek
- SO 137-00 Prístupová cesta v km 2,5 R4, k. ú. Beňadikovce
- SO 138-00 Prístupová cesta v km 2,6 R4, k. ú. Beňadikovce
- SO 139-00 Prístupová cesta v km 3,7 R4 , k. ú. Beňadikovce
- SO 140-00 Prístupová cesta v km 4,2 R4 vpravo , k. ú. Šarišský Štiavnik
- SO 141-00 Prístupová cesta v km 4,3 R4 vľavo , k. ú. Šarišský Štiavnik
- SO 142-00 Prístupová cesta v km 4,65 R4 , k. ú. Šarišský Štiavnik
- SO 143-01 Prístupová cesta v km 5,1 R4 vpravo, k. ú. Radoma
- SO 143-02 Prístupová cesta v km 5,0 R4 , k. ú. Šarišský Štiavnik
- SO 143-03 Prístupová cesta v km 5,3 R4 vľavo, k. ú. Radoma
- SO 144-00 Prístupová cesta v km 6,5 R4 vľavo, k. ú. Radoma
- SO 145-00 Prístupová cesta v križovatke Okrúhle, k. ú. Radoma

Mostné objekty

- SO 201-00 Most na vetve "A" križovatky Rakovčiek cez potok Hrabovčiek
- SO 202-00 Most na R4 v km 0,904 cez údolie
- SO 203-00 Most na R4 v km 1,335 cez údolie
- SO 204-00 Most na R4 v km 1,659 cez údolie
- SO 205-00 Most na R4 v km 2,069 cez údolie
- SO 206-00 Most na R4 v km 2,512 cez údolie
- SO 207-00 Most na prístupovej ceste v km 3,7 R4
- SO 208-00 Most na R4 v km 4,080 cez údolie
- SO 209-00 Most na R4 v km 4,814 cez údolie
- SO 210-00 Most na R4 v km 5,919 cez potok Hradisko
- SO 211-00 Most na R4 v km 6,444 cez potok Hradisko
- SO 212-00 Most na ceste III/3581 v km 6,632 R4
- SO 213-00 Most na R4 v km 6,672 cez bezmenný potok
- SO 214-00 Most na ceste III/3581 v km 0,042 cez potok Hradisko

Úpravy vodných tokov

- SO 241-00 Úprava potoka Hrabovčiek pod mostom 201-00
- SO 242-00 Úprava potoka Hradisko pod mostom 210-00
- SO 243-00 Úprava potoka Hradisko pod mostom 211-00
- SO 244-00 Úprava bezmenného potoka pod mostom 213-00

Protihlukové opatrenia

- SO 251-00 Protihluková stena v km 6,700 R4 vľavo
- SO 252-00 Protihluková stena v km 6,850 R4 vpravo

Múry

- SO 221-00 Zárubný múr v km 1,190 R4 vľavo
- SO 222-00 Zárubný múr v km 1,840 R4 vľavo
- SO 223-00 Zárubný múr v km 2,685 R4 vľavo
- SO 224-00 Zárubný múr v km 3,735 R4 vľavo
- SO 225-00 Zárubný múr v km 6,545 R4 vľavo
- SO 226-00 Zárubný múr v km 6,920 R4 vľavo
- SO 231-00 Oporný múr v km 0,650 R4 vpravo
- SO 232-00 Oporný múr v km 1,500 R4 vpravo
- SO 233-00 Oporný múr v km 1,970 R4 vľavo
- SO 234-00 Oporný múr v km 2,175 R4 vpravo
- SO 235-00 Oporný múr v km 2,440 R4 vpravo
- SO 236-00 Oporný múr v km 3,350 R4 vpravo
- SO 237-00 Oporný múr v km 4,300 R4 vpravo
- SO 238-00 Oporný múr v km 5,020 R4 vpravo
- SO 239-00 Oporný múr v km 5,830 R4 vpravo

Oplotenie

- SO 301-00 Oplotenie rýchlostnej cesty R4
- SO 302-00 Úprava oplotení pri ceste III/3581

Kanalizácie a vodovody

- SO 501-00 Cestná kanalizácia rýchlostnej cesty R4
- SO 511-00 Úprava vodovodu v obci Rakovčik
- SO 512-00 Úprava vodovodu v obci Radoma

Preložky a úpravy inžinierskych sietí

- SO 601-00 Preložka VN-22kV vedenia v km 5,8 R4
- SO 610-00 Preložka NN vedenia v km 6,6 R4
- SO 611-00 Preložka verejného osvetlenia v km 6,6 R4
- SO 615-00 NN prípojka pre verejné osvetlenie v križovatke Okrúhle
- SO 616-00 Verejné osvetlenie v križovatke Okrúhle
- SO 620-00 NN prípojka pre ISRC v km 1,1 R4
- SO 621-00 NN prípojka pre ISRC v km 6,6 R4
- SO 651-00 Preložka telekomunikačných káblov na ZÚ 133-00
- SO 652-00 Preložka telekomunikačného vedenia v km 6,6 R4
- SO 653-00 Preložka telekomunikačných káblov v križovatke Okrúhle
- SO 660-00 Preložka miestneho rozhlasu v km 6,6 R4

Informačný systém rýchlostnej cesty

- SO 690-01 Informačný systém rýchlostnej cesty - stavebná časť
- SO 690-02 Informačný systém rýchlostnej cesty - technologická časť

Plynovody

- SO 701-00 Úprava pripojovacieho plynovodu
- SO 702-00 Úprava OPZ

Dočasné komunikácie a opravy vozoviek

- SO 801-00 Obchádzka na ceste III/3581
- SO 811-00 Úprava vozoviek poškodených počas výstavby

Podrobnejšie informácie ohľadom stavebných objektov sú detailnejšie popísané v technickej správe, ktorá tvorí prílohu oznámenia o zmene navrhovanej činnosti, ako aj v samotnom oznámení o zmene navrhovanej činnosti.

K oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti boli podľa zákona o posudzovaní vplyvov

doručené na MŽP SR nasledujúce stanoviská (stanoviská sú uvádzané v skrátrenom znení):

1. **Združenie domových samospráv (ďalej len „ZDS“)** (podanie zo dňa 12. 05. 2023) – v úvode podania uvádza, že (cit.): „nedostatkom predloženého zámeru je, že neobsahuje variantné riešenia spočívajúce v rýchlostnej ceste s dvomi jazdnými a jedným odstavným pruhom v oboch smeroch; smerovo oddelených zvodidlami“. ZDS na základe uvedeného žiada vo svojom podaní, aby MŽP SR vrátilo „zámer“ v zmysle § 22 ods. 7 zákona o posudzovaní vplyvov navrhovateľovi na dopracovanie variantných riešení.

Vyjadrenie MŽP SR: Predmetom tohto konania nie je nová navrhovaná činnosť, ale zmena už posúdenej/povolenej činnosti. Zmena navrhovanej činnosti je predmetom zisťovacieho konania podľa § 18 ods. 2 písm. c) zákona o posudzovaní vplyvov. V zmysle § 29 ods. 1 písm. b) zákona o posudzovaní vplyvov ak má byť predmetom zisťovacieho konania zmena navrhovanej činnosti je navrhovateľ povinný pred začatím povoloacieho konania doručiť príslušnému orgánu písomne a elektronicky oznámenie o zmene navrhovanej činnosti vypracované podľa prílohy č. 8a k zákonu o posudzovaní vplyvov. Zákon o posudzovaní vplyvov, s ohľadom na § 29 zákona o posudzovaní vplyvov a prílohu č. 8a zákona o posudzovaní vplyvov, nevyžaduje v oznámení o zmene navrhovanej činnosti vyhodnotiť zmenu navrhovanej činnosti variantne. Z tohto dôvodu považuje MŽP SR požiadavku ZDS za bezpredmetnú.

ZDS v stanovisku ďalej žiada (cit.):

- „Žiadame používať v maximálnej možnej miere materiály zo zhodnocovaných odpadov; žiadame uviesť aké recykláty a ako sa v zámere použijú. Požadujeme používanie recyklátov najmenej v rozsahu stavebných inertných odpadov do základov a terénnych úprav stavby; zmesi recyklátov živočíchových materiálov zmiešaných s recyklovanými plastami; plastové recykláty napr. na retenčnú dlažbu alebo tepelnú či zvukovú izoláciu“.
- Vyjadrenie MŽP SR:** MŽP SR berie požiadavku ZDS na vedomie a uvádza, že pri výstavbe diaľnic a rýchlostných ciest musí stavebník postupovať v súlade s technickými predpismi pre budovanie diaľnic a rýchlostných ciest a taktiež aj v súlade s predpismi objednávateľa a budúceho správcu komunikácie.
- „Podľa analýzy MŽP SR, Inštitútu environmentálnej politiky „Vedúci! Obce horia!“ sa lokalita Giraltovce nachádza v 4. stupni ohrozenia horúčavami, 4. stupni ohrozenia suchom a 9. stupni ohrozenia povodňami. Radoma v 3. stupni ohrozenia horúčavami, 6. stupni ohrozenia suchom a 7. stupni ohrozenia vodami a Rakovčik v 3. stupni ohrozenia horúčavami, 6. stupni ohrozenia suchom a 8. stupni ohrozenia vodami. Pri vyhodnocovaní vplyvov klimatickej krízy a návrhu adaptačných i mitigačných opatrení je potrebné vychádzať z Adaptačnej stratégie SR, kraja ako aj dotknutej obce/mesta. Projektant projektovú dokumentáciu pre územné a stavebné povolenie spracuje tak, aby spĺňala metodiku Európskej komisie PRÍRUČKA NA PODPORU VÝBERU, PROJEKTOVANIA A REALIZOVANIA RETENČNÝCH OPATRENÍ PRE PRÍRODNÉ VODY V EURÓPE. Nakladanie s vodami, zabezpečenie správneho vodného režimu ako aj vysporiadanie a s klimatickými zmenami je komplexná a systematická činnosť; v zmysle §3 ods. 4 až 5 zákona OPK č.543/2002 Z.z. sú právnické osoby povinné zapracovávať opatrenia v oblasti životného prostredia už do projektovej dokumentácie. Spôsob ako sa daná problematika vyrieši je na rozhodnuté navrhovateľa, musí však spĺňať isté kvalitatívne aj technické parametre, viac k tejto téme napr.: <http://www.uzemneplany.sk/zakon/nakladanie-s-vodami-z-povrchoveho-odtoku-v-mestach> . Vo všeobecnosti požadujeme realizáciu tzv. dažďových záhrad. Uvedené žiadame subsumovať pod cestnú zeleň podľa §14 Cestného zákona“.

Vyjadrenie MŽP SR: *Pre sektor doprava, podobne ako pre ostatné kľúčové hospodárske odvetvia, ktoré si adaptáciu na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy prioritne vyžadujú, sú v Stratégii adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy stručne definované predpokladané dôsledky zmeny klímy na jednotlivé dopravné módy (cestná, letecká, železničná a vodná doprava), charakteristické črty adaptácie a príklady odporúčaných adaptačných opatrení. Pre objektívne posúdenie projektu bola realizovaná analýza klimatických a hydrogeologických pomerov v lokalite. Pre zmenu navrhovanej činnosti bolo vypracované Posúdenie rizík súvisiacich so zmenou klímy (Vodné zdroje Slovakia, s.r.o., 2018), pričom výsledkom tohto posúdenia bolo (cit.): „Najväčšia zraniteľnosť projektu na posudzované riziká bola identifikovaná na úrovni dopravno-prevádzkových funkcií rýchlostnej cesty, ktoré môžu byť vplyvom nepriaznivých poveternostných podmienok, spôsobených tiež zmenou klímy, obmedzené. Ide o prejavy ako snehové javy, silné dažde, povodne a búrkové javy, ktoré môžu nepriaznivo ovplyvňovať bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky a v dôsledku ktorých môže dôjsť aj k uzatvoreniu rýchlostnej cesty. Uvedené obmedzenia sú však dočasného charakteru a po zohľadnení navrhovaných opatrení, ktoré umožnia včasnú identifikáciu a reakciu na vzniknutú situáciu, budú predstavovať nízke riziko. Nízku zraniteľnosť projektu možno očakávať pri prejavoch ako poškodenie vozovky rýchlostnej cesty vplyvom vysokých teplôt a priameho slnečného žiarenia, resp. vplyvom požiaru suchej vegetácie v okolí rýchlostnej cesty, ktoré si bude vyžadovať krátkodobé prevádzkové obmedzenia, resp. obmedzenia počas výkonu bežnej údržby. V prípade prejavov ovplyvňujúcich vznik zosuvov bude po zohľadnení navrhovaných opatrení stabilizácie a odvodnenia svahov a zabezpečenia ich monitoringu riziko nízke. Závažné poškodenie infraštruktúry rýchlostnej cesty, ktoré by vyžadovalo prijatie mimoriadnych krízových opatrení, významnú až zásadnú zmenu technického riešenia stavby alebo trvalé uzatvorenie prevádzky v dôsledku zničenia stavby vplyvom zmeny klímy je, vzhľadom na stavebno-technické zhotovenie stavby a jej súčastí a prijaté opatrenia, vzácne až nepravdepodobné. Na základe uvedeného možno konštatovať, že opatrenia prijaté na zabezpečenie odolnosti projektu rýchlostnej cesty R4 Rakovčik – Radoma na súčasnú premenlivosť klímy a jej budúce prejavy sú dostatočné a nie je potrebné realizovať dodatočné adaptačné opatrenia“. Napriek záverečnému konštatovaniu, že dodatočné adaptačné opatrenia nie sú potrebné, MŽP SR v rámci podmienok uvedených vo výrokovej časti tohto rozhodnutia určilo, aby navrhovateľ realizoval opatrenia technického a biologického charakteru na zmiernenie nepriaznivých vplyvov, ktoré vyvolávajú alebo podporujú klimatické zmeny, resp. majú negatívny vplyv na biodiverzitu. Nakoľko je predmetom zmeny navrhovanej činnosti líniová stavba, má MŽP SR za to, že požiadavka vybudovania dažďových záhrad je bezpredmetná.*

- „Požadujeme, aby sa zámer prispôbil okolitej vegetácii a environmentálnej diverzite; a to najmä vhodnými vegetačnými úpravami nezastavaných plôch, správnym nakladaním s vodami na základe výpočtov podľa Vodného zákona, realizáciou zelenej infraštruktúry podľa §48 zákona OPK č.543/2002 Z. z. Táto zelená infraštruktúra by mala mať formu lokálneho parčíka, ktorý bude vhodne začlenený do okolitého územia a podľa prevádzkových možnosti voľne prístupný zo všetkých smerov; okrem environmentálnych funkcií bude plniť aj účel pre oddych zamestnancov a návštevníkov areálu; súčasťou parčíka je aj líniová obvodová izolačná zeleň. Z hľadiska stavebného zákona sa jedná o stavebný objekt sadových a parkových úprav, ktorý vhodne začleňuje zámer do biodiverzity okolitého územia. Sadové a parkové úpravy realizovať minimálne v rozsahu podľa príručky Štandardy minimálnej vybavenosti obcí a podľa tejto metodiky spracovať dokumentáciu pre územné aj stavebné konanie. Uvedené žiadame subsumovať pod cestnú

zeleň podľa §14 Cestného zákona“.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR podmienkou uvedenou vo výrokovvej časti rozhodnutia zaviazalo navrhovateľa, aby vegetačné úpravy vykonal v súlade s TP 035 Vegetačné úpravy pri pozemných komunikáciách a STN 83 7010 Ochrana prírody Ošetrovanie, udržiavanie a ochrana stromovej vegetácie. MŽP SR ďalej konštatuje, že požiadavka ZDS na vybudovanie lokálneho parčíka je vzhľadom na predmet zmeny navrhovanej činnosti irelevantná.

- ZDS ďalej žiada vypracovať projekt deštrukcie projektu a preukázať možnosť zhodnotenie a recyklácie jeho jednotlivých súčastí. Použiť na konštrukciu ciest vodopriepustné asfalty a betóny s prímiesou recyklovaných plastov, realizovať cestnú alej, cestu elektrifikovať a prispieť tak k elektromobilite. ZDS ďalej žiada (cit.): „žadame, aby súčasťou stavby a architektonického stvárnenie verejných priestorov v podobe fasády, exteriérov a spoločných interiérových prvkov bolo aj nehmuteľné umelecké dielo neoddeliteľné od samotnej stavby; najvhodnejšie sú na to mostné a viaduktové objekty. Žiadame mostné objekty umelecky dotvoriť, napr. ako grafitti alebo kocky LEGO“.

Vyjadrenie MŽP SR: Vzhľadom na životnosť stavby viac ako 100 rokov MŽP SR má za to, že nie je účelné v tomto štádiu riešiť projekt dekonštrukcie projektu, pričom v prípade nutnej výmeny niektorých častí stavby počas jej prevádzky bude navrhovateľ nakladanie s odpadmi realizovať v súlade s platným zákonom o odpadoch. Vozovky na stavbách diaľnic, rýchlostných ciest a ciest I. triedy vo vlastníctve Národnej diaľničnej spoločnosti sa navrhujú v zmysle technických predpisov rezortu (sú zverejnené na internetových stránkach Slovenskej správy ciest: <https://www.ssc.sk/sk/technicke-predpisy-rezortu.ssc>) a minimálnych technických špecifikácií, ktoré predstavujú minimálne požiadavky Národnej diaľničnej spoločnosti na riešenie niektorých súčastí alebo konštrukčných usporiadaní cestných objektov. V zmysle § 2 ods. 4 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov sa musia pozemné komunikácie navrhovať podľa platných slovenských technických noriem (STN) a technickým predpisov (TP). Použitie vodopriepustných asfaltov na pozemných komunikáciách (diaľnice, rýchlostné cesty, cesty) je v rozpore s požiadavkou STN 73 6101 Projektovanie diaľnic - teleso cestnej komunikácie (hlavne aktívna zóna podložia) a okolité pozemky musia byť zabezpečené proti škodlivému pôsobeniu podzemných vôd a zrážkových vôd z povrchového odtoku. Zároveň zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov nedovoľuje vypúšťať vody z povrchového odtoku s obsahom znečisťujúcich látok (teda aj ropných látok) do povrchových aj podzemných vôd bez ich predchádzajúceho zachytenia. Čo sa týka použitia betónov s prímiesou recyklovaných plastov, toto nedovoľuje STN EN 206 + A1 Betón. Špecifikácia, vlastnosti, výroba a zhoda - použitie plastov do betónu je len v štádiu testovania. K požiadavke na namalovanie grafitov MŽP SR uvádza, že Národná diaľničná spoločnosť ako navrhovateľ svoje stavby navrhuje v zmysle korporatného dizajnu, ktorý predstavuje rôzne špecifiká charakteristické pre vyššie uvedenú spoločnosť. K požiadavke na realizovanie cestnej aleje MŽP SR uvádza, že predmetom zisťovacieho konania je rýchlostná cesta R4 a preto bude výsadba zelene realizovaná v súlade s technickými normami. MŽP SR má za to, že požiadavka na výsadbu aleje na diaľniciach, či rýchlostných cestách nie je z bezpečnostného hľadiska primeraná. MŽP SR požiadavku na elektrifikáciu cesty považuje v rámci zisťovacieho konania za bezpredmetnú, nakoľko sa jedná o konanie v zmysle § 18 ods. 2 písm. c) zákona o posudzovaní vplyvov.

- 2. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia geológie a prírodných zdrojov, odbor štátnej geologickej správy (list č. 9063/2023-11.1.2, 32573/2023 zo dňa 09. 06. 2023)** – vo svojom stanovisku uvádza, že informácie o geologických a hydrogeologických pomeroch ložísk nerastných surovín a seizmicite územia sú vypracované primerane. V blízkosti trasy rýchlostnej cesty sa nachádza jedna pravdepodobná environmentálna záťaž SK (011) / Radoma – skládka TKO, ktorá môže negatívne ovplyvniť ďalšie využívanie územia. V dotknutom území sa nachádza skládka odpadov a zároveň sú v tomto území evidované svahové deformácie. *Taktiež uvádza, že územie so zaregistrovanými svahovými deformáciami je zaradené do rajónu nestabilných území so stredným až vysokým rizikom aktivizácie svahových pohybov vplyvom prírodných podmienok, s možnosťou rozširovania existujúcich svahových pohybov. Územie je veľmi citlivé na negatívne antropogénne zásahy. Bezprostredné okolie zaregistrovaných zosuvov je zaradené do rajónu nestabilných území s možnosťou vzniku svahových pohybov za priaznivých klimatických podmienok, príp. necitlivých antropogénnych zásahov.*

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie stanovisko na vedomie. Doručené informácie budú predmetom doplnenia do dokumentácie pre územné rozhodnutie rozhodnutie rozšírenia stavby na 4-pruh (plný profil) a zároveň aj vyššieho stupňa dokumentácie.
- 3. Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky, sekcia cestnej dopravy a pozemných komunikácií (list č. 14845/2023/SCDPK/49526 zo dňa 01. 06. 2023)** – v stanovisku uvádza, že k zmene navrhovanej činnosti nemá pripomienky.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie stanovisko na vedomie.
- 4. Obec Šarišský Štiavnik (list č. ŠŠ-2021/042-OcÚ-012 zo dňa 31. 05. 2023)** – v stanovisku uvádza, že (cit.): „Opätovne žiadame zahrnúť do projektovej dokumentácie protihlukovú stenu pozdĺž obce Šarišský Štiavnik z dôvodu predídania hlukových problémov z rýchlostnej cesty R4 v danom úseku“.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie stanovisko na vedomie a uvádza, že k predmetnému stanovisku si listom č. 9063/2023-11.1.2/dš, 39491/2023 zo dňa 07. 07. 2023 vyžiadalo od navrhovateľa doplňujúce informácie, ktoré boli doručené na MŽP SR dňa 04. 08. 2023. V doplňujúcich informáciách navrhovateľ uvádza, že (cit.): „Národná diaľničná spoločnosť, a.s. pripravuje v súčasnosti verejnú súťaž na výber zhotoviteľa dokumentácie pre územné rozhodnutie na rozšírenie rýchlostnej cesty na 4-pruh (plný profil). Súťaž je v štádiu pred vyhlásením. V rámci tejto dokumentácie bude vypracovaná aj nová hluková štúdia, ktorá prehodnotí potrebu protihlukových opatrení na celom úseku R4 Rakovčik – Radoma. Hluková záťaž bude opätovne skúmaná aj v nasledujúcom stupni, v dokumentácii na stavebné povolenie, ešte pred vydaním stavebného povolenia a v obdobiach pred výstavbou, počas výstavby a po výstavbe bude prebiehať okrem iných, aj monitoring hluku“. Vzhľadom na uvedené MŽP SR v rámci podmienok rozhodnutia zaviazalo navrhovateľa, aby v následnom povoľovacom konaní (po právoplatnom ukončení zisťovacieho konania) predložil spolu so žiadosťou o vydanie povolenia aj hlukovú štúdiu, spracovanú autorizovaným stavebným inžinierom....., ktorá zhodnotí potrebu realizácie protihlukovej steny pozdĺž obce Šarišský Štiavnik. V prípade, že bude v rámci hlukovej štúdie vyhodnotená potreba realizácie protihlukovej steny, bude potrebné zabezpečiť jej realizáciu.
- 5. Obvodný Banský úrad v Košiciach (list č. 586-1603/2023 zo dňa 01. 06. 2023)** –

v stanovisku si neuplatňuje žiadne pripomienky.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie stanovisko na vedomie.

6. **Krajský pamiatkový úrad Prešov** (list č. KPUPO-2023/12054-2/46179/HU zo dňa 08. 06. 2023) – v stanovisku nepožaduje posudzovanie zmeny navrhovanej činnosti, a to za podmienky (cit.): „Na ploche stavby bude realizovaný archeologický výskum. Stavebník dodrží podmienky rozhodnutia KPÚ Prešov č. KPÚPO-2018/19156-3/95227/Ha zo dňa 28. 11. 2018 o nevyhnutnosti zabezpečiť vykonanie pamiatkovo-archeologického výskumu, v ktorom stanovil spôsob a rozsah výskumu, nakladanie s nálezmi ako ja povinnosti stavebníka v zmysle ustanovení pamiatkového zákona“.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie stanovisko na vedomie a uvádza, že v rámci podmienok uvedených vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia zaviazalo navrhovateľa k vykonaniu archeologického výskumu.

7. **Okresný úrad Svidník, odbor starostlivosti o životné prostredie** (list č. OU-SK-OSZP-2023/003660-003 zo dňa 12. 06. 2023) – v stanovisku uvádza, že nepožaduje zmenu navrhovanej činnosti posudzovať podľa zákona o posudzovaní.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie stanovisko na vedomie.

8. **Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, odbor štátnej správy ochrany prírody a krajiny** (ďalej len „MŽP SR, odbor štátnej správy ochrany prírody a krajiny“) (list č. 9853/2023-6.3 zo dňa 19. 06. 2023) – vo svojom stanovisku uvádza (cit.): „Z hľadiska záujmov ochrany prírody a krajiny má ministerstvo k predloženému oznámeniu o zmene nasledovné pripomienky:

- V predloženej dokumentácii chýba porovnanie plochy biotopov európskeho a národného významu, ktoré budú navrhovanou zmenou zničené alebo poškodené oproti pôvodnému návrhu. Z dokumentácie nie je zrejmé, či inventarizácia a spoločenské ohodnotenie biotopov európskeho a národného významu a tiež drevín sú vypracované pre pôvodnú trasu, alebo pre v súčasnosti posudzovanú zmenu.
- V oznámení o zmene je uvedená iba potreba udelenia súhlasov orgánu ochrany prírody a krajiny na výrub drevín rastúcich mimo lesa, chýba informácia o potrebe udelenia súhlasu orgánu ochrany prírody a krajiny na poškodenie a zničenie biotopov európskeho a národného významu a udelenia súhlasu na zmenu stavu mokrade v súvislosti s úpravami vodných tokov.
- Zároveň upozorňujeme na skutočnosť, že od 1. júna 2021 je v platnosti vyhláška MŽP SR č. 170/2021 Z. z., ktorou sa vykonáva zákona č. 543/2002 Z. z. a to si pri povoľovaní navrhovanej činnosti vyžiada aj aktualizáciu inventarizácie drevín a biotopov, vrátane výpočtu spoločenskej hodnoty“. V stanovisku MŽP SR, odbor štátnej správy ochrany prírody a krajiny ďalej konštatuje, že oznámenie o zmene navrhovanej činnosti považuje za dostatočne spracované a jeho závery akceptuje. Taktiež uvádza, že zmena navrhovanej činnosti nebude mať významný vplyv na územia európskej sústavy chránených území Natura 2000, či už samostatne alebo v kombinácii s iným plánom alebo projektom. Zároveň sú v predmetnom stanovisku uvedené aj podmienky, ktoré MŽP SR, odbor štátnej správy ochrany prírody a krajiny požaduje uviesť v rozhodnutí zo zisťovacieho konania.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie stanovisko na vedomie a uvádza, že podmienky navrhované v stanovisku MŽP SR, odbor štátnej správy ochrany prírody a krajiny zahrnulo do podmienok uvedených vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia.

MŽP SR listom č. 9063/2023-11.1.2/dš, 39491/2023 zo dňa 07. 07. 2023 požiadalo

navrhovateľa, na základe pripomienok a požiadaviek uvedených v doručených stanoviskách, o poskytnutie doplňujúcich informácií podľa § 29 ods. 10 zákona o posudzovaní vplyvov, pričom doplňujúce informácie požadovalo predložiť do 15 pracovných dní od doručenia predmetnej žiadosti. Požadované doplňujúce informácie doručil navrhovateľ na MŽP SR dňa 04. 08. 2023.

Podľa § 29 ods. 14 písm. c) zákona o posudzovaní vplyvov MŽP SR listom č. 9643/2023-11.1.2/dš, 67691/2023 zo dňa 15. 08. 2023 upovedomilo účastníkov konania o predĺžení lehoty na vydanie rozhodnutia vydaného v zisťovacom konaní.

Podľa § 33 ods. 2 správneho poriadku je správny orgán povinný dať účastníkom konania a zúčastneným osobám možnosť, aby sa pred vydaním rozhodnutia mohli vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie.

MŽP SR podľa § 33 ods. 2 správneho poriadku, upovedomilo listom č. 9063/2023-11.1.2/dš, 78091/2023 zo dňa 23. 10. 2023 účastníkov konania, že v rámci zisťovacieho konania zhromaždilo rozhodujúce podklady na vydanie rozhodnutia a že ako účastníci konania majú možnosť sa s podkladmi na vydanie rozhodnutia oboznámiť a následne sa k nim, ako aj k spôsobu ich zistenia vyjadriť pred vydaním rozhodnutia, prípadne navrhnúť ich doplnenie. Vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia i k spôsobu ich zistenia, prípadne navrhnúť ich doplnenie bolo možné do 10 pracovných dní od doručenia predmetného upovedomenia. Do spisu bolo možné nahliadnuť (robiť z neho kópie, odpisy, výpisy) na MŽP SR, na adrese: Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava, v pracovných dňoch v čase od 09:00 do 14:00 hod.

V rámci zisťovacieho konania nevyužil možnosť nazrieť do spisu žiaden účastník konania.

ZDS k upovedomeniu o podkladoch rozhodnutia zaslalo svoje vyjadrenie dňa 25. 10. 2023, v ktorom ZDS uviedlo, že (cit.): „Podľa čl.6 ods.5 Aarhuského dohovoru (<https://t.ly/HayNS>), ktorým je Slovenská republika viazaná a je zverejnený v zbierke zákonov pod č.43/2006 Z.z. žiadame, aby okresný úrad ako vykonávateľ tejto medzinárodnej zmluvy, buď zvolal úradné konzultácie formou ústneho pojednávania spojeného s miestnou ohliadkou alebo aby umožnil po dohode s účastníkmi konania mimoúradné konzultácie formou pracovného stretnutia navrhovateľa so ZDS, ktorého výsledky budú okresnému úradu oznámené účastníkmi konania. Podľa čl.4 Aarhuského dohovoru (<https://t.ly/Gr0Y3>) v súlade s ustanoveniami zákona č.211/2000 Z.z. žiadame o doručenie všetkých vecných podkladov rozhodnutia v odpovedi na tento mail alebo do elektronickej schránky nášho združenia a to do 8 pracovných dní od doručenia tejto žiadosti o informácie o životnom prostredí. Podľa §3 ods.6 správneho poriadku v súlade s čl.5 Aarhuského dohovoru (<https://t.ly/hYiN2>), ktorého vykonávateľom je okresný úrad, aby zverejnil všetky vecné podklady rozhodnutia na enviroportál.sk tak, aby si s nimi mohla oboznámiť celá najširšia verejnosť“.

Vyjadrenie MŽP SR: V zmysle § 21 ods. 1 správneho poriadku, ktorý sa vzťahuje na konanie podľa zákona o posudzovaní vplyvov, sa ústne pojednávanie nariaďuje ak to vyžaduje povaha veci, najmä ak sa tým prispieje k jej objasneniu. Vzhľadom na uvedené je nariadenie ústnych konzultácií, resp. ústneho pojednávania na zväžení príslušného orgánu. MŽPSR v predmetnom konaní ústne pojednávane podľa § 21 správneho poriadku nenariadilo, nakoľko to nevyžadovala povaha veci (stanoviská dotknutých orgánov a dotknutej obce neboli protichodné). Písomné konzultácie boli zabezpečené prostredníctvom možnosti zasielania odôvodnených písomných stanovísk. Podľa ustanovenia § 33 ods. 2 správneho poriadku je správny orgán povinný dať účastníkom konania a zúčastneným osobám možnosť, aby sa pred

vydaním rozhodnutia mohli vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie. MŽP SR nezverejňuje zaobstarané stanoviská a doplňujúce informácie na stránke enviroportálu. Požiadavka na zverejnenie podkladov rozhodnutia na webovom sídle Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky www.enviroportál.sk je neopodstatnená, nakoľko zo zákona o posudzovaní nevyplýva príslušnému orgánu takáto povinnosť a ani z iného osobitného predpisu. ZDS ako účastník konania bol upovedomí listom č. 9063/2023-11.1.2/dš, 78091/2023 zo dňa 23.10.2023 v súlade s § 33 ods. 2 správneho poriadku účastníkov konania, že v rámci konania o podnete MŽP SR zhromaždilo rozhodujúce podklady na vydanie rozhodnutia, a že účastník konania a zúčastnená osoba má možnosť sa s podkladmi na vydanie rozhodnutia oboznámiť a následne sa k nim, ako aj k spôsobu ich zistenia vyjadriť pred vydaním rozhodnutia, prípadne navrhnúť ich doplnenie. Do spisu bolo možné nahliadnuť (robiť z neho kópie, odpisy, výpisy) na Ministerstve v pracovných dňoch v čase od 09:00 do 15:00 hod. Vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia i k spôsobu ich zistenia, prípadne navrhnúť ich doplnenie bolo možné do 10 pracovných dní od doručenia predmetného upovedomenia. V zmysle zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) boli zo strany MŽP SR ZDS poskytnuté podklady rozhodnutia t.j. všetky stanoviská a doplňujúce informácie od navrhovateľa. V zisťovacom konaní bolo verejnosti umožnené vykonať písomné konzultácie prostredníctvom zaslania odôvodneného písomného stanoviska podľa § 24 ods. 3 písm. d) zákona o posudzovaní vplyvov, čo aj Združenie domových samospráv využilo. Združenie domových samospráv vo svojom stanovisku uvádza, že (cit.): „Konzultáciu je možné vykonať úradne ako ústne pojednávanie alebo mimoúradne pracovným stretnutím, kedy závery posielame okresnému úradu vo forme stručnej zápisnice“, pričom uvádza link, na ktorom je možné si konzultáciu rezervovať. V tejto súvislosti MŽP SR upozorňuje, že prípadné osobitné konzultácie u účastníka konania nemajú charakter konzultácií v zmysle § 63 zákona o posudzovaní vplyvov a nie je možné ich zohľadniť v konaní a v rozhodnutí. Zároveň MŽP SR nie je zrejme ktorému okresnému úradu má Združenie domových samospráv v úmysle zasielať zápisnice z prípadných stretnutí, ani za akým účelom.

Dňa 06. 11. 2023 doručilo ZDS podanie označené ako (cit.): „*Vyjadrenie k doplňujúcej informácii*“ pričom v tomto vyjadrení ZDS trvá na podmienkach, ktoré uviedlo v podaní zo dňa 12. 05. 2023, pričom MŽP SR sa k týmto pripomienkam vyjadrilo vyššie v rozhodnutí. ZDS v závere vyjadrenia uviedlo, že (cit.): „*Máme za to, že všetky pripomienky ZDS ale aj ostatných inštitúcií sú primerané, realizovateľné a k veci a žiadame, aby sa nimi nielen úrad, ale aj navrhovateľ seriózne zaoberali. Vzhľadom na uvedené máme za to, že je buď potrebné doplniť podklady rozhodnutia o odborné štúdie ako aj o zmenené odpovede navrhovateľa k pripomienkam EIA alebo rozhodnúť o ďalšom posudzovaní. Zároveň je pochybnosť, či sa vôbec stihne územné rozhodnutie vydať tak, aby malo vôbec význam; od 1.apríla 2024 všetky územné rozhodnutia pre ktoré nebude vydané právoplatné stavebné povolenie strácajú platnosť bez náhrady a povoľovací proces sa bude realizovať podľa nového zákona o výstavbe. Tam je už potrebné mať definitívne vyjasnené všetky otázky*“.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR uvádza, že v rámci zisťovacieho konania sa zaoberalo každým jedným stanoviskom, ktoré bolo doručené k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti a k predloženým štúdiám. MŽP SR relevantné požiadavky uviedlo v podmienkach rozhodnutia na eliminovanie alebo zmiernenie vplyvu zmeny navrhovanej činnosti.

Požiadavky zmeny navrhovanej činnosti na vstupy a výstupy

Rozhodujúcim nárokom stavby počas výstavby je záber pôdy, pričom realizácia zmeny navrhovanej činnosti si vyžiada trvalý a dočasný záber poľnohospodárskeho a lesného pôdneho fondu. Na výstavbu budú potrebné najmä kamenivo a štrkopiesky, prípadne iné materiály do násypov a pre betónové konštrukcie, asfalt pre konštrukciu vozoviek, oceľ pre zvodidlá a výstuž, cement do betónu. Najväčší objem surovín predstavujú materiály do násypov potrebné pre budovanie násypov cestných komunikácií. Zdrojom zemín a kameniva potrebných pre stavebné objekty budú okolité prevádzky kameňolomov v regióne. Zeminy vyťažené z výkopov sú tiež podmienene vhodné na využitie do násypov cestného telesa po predchádzajúcej úprave. Dodávka ďalších stavebných výrobkov bude zabezpečená zo zdrojov v regióne. Počas prevádzky rýchlostnej cesty budú potrebné suroviny na údržbu vozovky (asfalt, materiál na zimnú údržbu a pod.). Nároky na vodu budú počas výstavby spočívať najmä v spotrebe technologickej a úžitkovej vody na stavbe. Ide o technologickú vodu na výrobu betónu, úžitkovú vodu na čistenie verejných komunikácií pri výjazdoch zo stavby, čistenie stavebných mechanizmov, spevnených plôch stavebných dvorov, kropenie prístupových ciest a staveniska a na hygienické vybavenie stavebných dvorov a iné súvisiace činnosti. Zariadenie staveniska bude zásobované pitnou vodou z miestnych zdrojov (verejné vodovody). Úžitková a technologická voda bude odoberaná z recipientov v trase rýchlostnej cesty na základe povolenia orgánu štátnej vodnej správy. Počas prevádzky budú nároky na vodu viazané na údržbu povrchu vozovky rýchlostnej cesty a prípadné zavlažovanie v rámci vegetačných úprav na svahoch rýchlostnej cesty. V priebehu výstavby vzniknú nároky na elektrickú energiu, ktorej potreba bude súvisieť najmä s výrobou stavebných zmesí a prevádzkou stavebných dvorov. Počas prevádzky vzniknú nároky na elektrickú energiu v súvislosti s napojením verejného osvetlenia a informačného systému rýchlostnej cesty. Počas výstavby technického diela v predmetnom území budú využívané najmä existujúce komunikácie. Etapa výstavby bude spojená s lokálnym znečisťovaním ovzdušia s mieste vykonávania stavebných prác a v okolí dopravných trás prevozu zemín a materiálov, najmä vplyvom zvýšenej prašnosti a vyššieho obsahu výfukových plynov z nákladnej dopravy, so vznikom odpadových vôd a rôznych druhov odpadov. Hluk a vibrácie budú vznikať počas výstavby a aj počas prevádzky rýchlostnej cesty, pričom bude potrebné na ich zmiernenie zvoliť vhodné technické opatrenia. Výstavba rýchlostnej cesty bude zdrojom pracovných príležitostí hlavne pre obyvateľov z blízkeho okolia. Počas prevádzky budú zdrojom pracovných príležitostí činnosti zabezpečujúce údržbu a bezpečnosť prevádzky rýchlostnej cesty R4.

Územná ochrana

Zmena navrhovanej činnosti „Rýchlostná cesta R4 Rakovčák - Radoma“ je situovaná v území, kde v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajine platí prvý stupeň územnej ochrany, mimo chránených území národnej siete a európskej sústavy Natura 2000. Najbližšími chránenými územiami sú Chránený areál Radomská slatina a územie európskeho významu Horný tok Ondavy (SKUEV0939) vo vzdialenosti približne 600 m od navrhovanej zmeny, navrhovaná Prírodná rezervácia Beňadikovská jelšina a chránené stromy Lipy malolisté v Radome. V riešenom území úseku trasy a v jeho bezprostrednom okolí sú evidované prvky ÚSES RBk Radomka a RBk Hradisko. V dotknutom území sa nachádzajú tiež biotopy národného a európskeho významu Ls5.1 (9130) Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy, Ls1.3 (*91E0) Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy, Lk1 (6510) Nížinné a podhorské kosné lúky a Lk6 Podmáčané lúky horských a podhorských oblastí.

V rámci vykonaného zisťovacieho konania boli identifikované nasledovné vplyvy zmeny navrhovanej činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia:

Vplyvy na obyvateľstvo

Počas výstavby

Výstavba zmeny navrhovanej činnosti bude spojená s dočasným nepriaznivým vplyvom na pohodu a kvalitu života dotknutého sídla, v súvislosti so stavebným ruchom a obmedzovaním dopravy. Vplyvy výstavby zmeny navrhovanej činnosti na obyvateľstvo sa prejavujú zvýšeným hlukom v dôsledku prejazdov nákladných vozidiel a stavebných mechanizmov, tvorbou emisií (hlavne prašnosťou). K pozitívnym vplyvom výstavby možno zaradiť vytvorenie pracovných príležitostí.

Počas prevádzky

Nepriaznivými vplyvmi počas prevádzky rýchlostnej cesty budú najmä znečistenie ovzdušia, hluková záťaž, vizuálna a fyzická bariéra, či riziko dopravných nehôd. Pre zmenu navrhovanej činnosti bola vypracovaná Exhalačná štúdia (DOPRAVOPROJEKT a.s. 2018), ktorá bola vypracovaná na základe prognózy dopravného zaťaženia, pre výhľad rokov po uvedení stavby do prevádzky. Na základe tejto štúdie sa počas výstavby predpokladá zvýšené množstvo prachových častíc zo staveniska a z prístupových komunikácií a ich ďalší prenos vplyvom vírenia vzduchu. Na základe uvedeného bude potrebné prístupové komunikácie a všetky cesty, ktoré budú slúžiť na staveniskovú dopravu, udržiavať v bezprašnom stave a staveniskovú dopravu organizovať najmä v blízkosti obytných oblastí tak, aby čo najmenej dochádzalo ku zvýšenej koncentrácii tuhých znečisťujúcich látok v ovzduší. Na základe imisných máp je možné konštatovať, že (cit.): „obyvatelia v okolí trasy rýchlostnej cesty nebudú ovplyvňovaní nadlimitnými množstvami škodlivín z dopravy“ (Exhalačná štúdia (DOPRAVOPROJEKT a.s. 2018).

Na vyhodnotenie hlukovej štúdie bola pre zmenu navrhovanej činnosti vypracovaná hluková štúdia „*Hluková štúdia, I. úsek*“ (DOPRAVOPROJEKT a.s. 2018). Na základe vykonaných výpočtov a analýz sa v hlukovej štúdii konštatuje, že (cit.): „na navrhovanom úseku rýchlostnej cesty bude dochádzať k prekračovaniu hygienických limitov, a preto bude potrebné prijať stavebno-technické opatrenia na zníženie úrovni hladín hluku“. V rámci zmeny navrhovanej činnosti je navrhovaných 3453 m protihlukových opatrení, avšak aj napriek navrhovaným protihlukovým stenám bude pre niektoré rodinné domy v blízkosti navrhovanej rýchlostnej cesty stále predpokladané prekračovanie prípustných hodnôt určujúcich veličín hluku pre pozemnú dopravu. Pre tieto objekty je potrebné riešiť protihlukové opatrenia návrhom sekundárnych opatrení na ich fasádach (vzduchová nepriezvučnosť obvodových plášťov budov, vzduchová nepriezvučnosť okien).

Vplyvy na horninové prostredie a reliéf

Trasa zmeny navrhovanej činnosti prechádza územím s málo únosnou zeminou, so svahmi flyšovej vrchoviny s priesakmi podzemnej vody, územiami s potenciálnymi zosuvmi a iným geologicky náročným územím. Najvýraznejší vplyv na horninové prostredie bude v etape výstavby a bude lokalizovaný predovšetkým na bezprostredné okolie stavby. Vplyv na stabilitu horninového prostredia bude riešený súborom stavebných opatrení, ktoré zabezpečia stabilitu a bezpečnosť predmetnej stavby. Pre zabezpečenie stability horninového prostredia sú navrhnuté zárubné a oporné múry. Objekty zárubných múrov riešia zabezpečenie stability zárezov rýchlostnej cesty a oporné múry sú navrhnuté formou oporných vystužených múrov z betónových pohľadových prefabrikátov s horizontálnou geosyntetickou výstužou. Pri výstavbe je potrebné budovať zároveň oporný vystužený múr a násypové teleso, aby nedochádzalo k vytváraniu pracovnej škáry medzi vystuženou a nevystuženou časťou zemného telesa.

Vplyvy na klimatické pomery

Pre zmenu navrhovanej činnosti bolo vypracované „*Posúdenie rizík súvisiacich so zmenou klímy*“ (Vodné zdroje Slovakia, 2018). Najväčšia zraniteľnosť zmeny navrhovanej činnosti bola identifikovaná na úrovni dopravno prevádzkových funkcií rýchlostnej cesty, ktoré môžu byť vplyvom nepriaznivých poveternostných podmienok, spôsobených tiež zmenou klímy, obmedzené. Ide o prejavy ako snehové javy, silné dažde, povodne a búrkové javy, ktoré môžu nepriaznivo ovplyvňovať bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky a v dôsledku ktorých môže dôjsť aj k uzatvoreniu rýchlostnej cesty. Nízku zraniteľnosť projektu možno očakávať pri prejavoch ako poškodenie vozovky rýchlostnej cesty vplyvom vysokých teplôt a priameho slnečného žiarenia, resp. vplyvom požiaru suchej vegetácie v okolí rýchlostnej cesty, ktoré si bude vyžadovať len krátkodobé prevádzkové obmedzenia, resp. obmedzenia počas výkonu bežnej údržby.

Vplyvy na ovzdušie

Počas výstavby

Počas výstavby zmeny navrhovanej činnosti dôjde k znečisteniu ovzdušia, ktoré bude spôsobné najmä zvýšenou prašnosťou a vyšším obsahom výfukových plynov z nákladnej dopravy priamo na stavbe a trasách prevozu zemín a materiálov. K zvýšenej koncentrácii prachových častíc bude dochádzať pri teplom a suchom počasí, kedy je eliminované očisťovanie ovzdušia mokrým spádom (zrážkami). Na základe uvedeného bude potrebné vypracovať plán organizácie výstavby a plán organizácie dopravy, ktorý bude obsahovať zásady ochrany okolitého územia pred zvýšenou prašnosťou. Základné opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov prašnosti a zvýšených koncentrácií z dopravy v intraviláne sú:

- organizačne zabezpečiť stavbu tak, aby sa realizovala len počas pracovných dní v čase od 7:00 – 21: 00 a dôsledne sa dodržiavali dni pracovného pokoja,
- dodávateľ stavby musí zabezpečiť dôslednú údržbu prístupových komunikácií, staveniska, stavebných dvorov i depónií najmä dôsledným odprašovaním - zametaním, v prípade sucha kropením a odstraňovaním blata z plôch.

Počas prevádzky

Dopravná prevádzka pôsobí negatívne na ovzdušie vplyvom spaľovania uhľovodíkových palív v spaľovacích motoroch dopravných prostriedkov, kde dochádza k tvorbe znečisťujúcich látok (CO, NOX, VOC, SO₂, PM), vrátane produkcie skleníkových plynov (CO₂, CH₄, N₂O). Z hľadiska vývoja možno sledovať pokles jednotkových emisií z dopravy v dôsledku „ekologizácie“ vozového parku uplatňovaním európskych štandardov. Pre zmenu navrhovanej činnosti bola vypracovaná *Exhalačná štúdia* (DOPRAVOPROJEKT a.s. 2018), ktorá bola vypracovaná na základe prognózy dopravného zaťaženia, pre výhľad rokov po uvedení stavby do prevádzky. Na základe tejto štúdie sa počas výstavby predpokladá zvýšené množstvo prachových častíc zo staveniska a z prístupových komunikácií a ich ďalší prenos vplyvom vírenia vzduchu. Na základe uvedeného bude potrebné prístupové komunikácie a všetky cesty, ktoré budú slúžiť na staveniskovú dopravu, udržiavať v bezprašnom stave a staveniskovú dopravu organizovať najmä v blízkosti obytných oblastí tak, aby čo najmenej dochádzalo ku zvýšenej koncentrácii tuhých znečisťujúcich látok v ovzduší. Na základe imisných máp je možné konštatovať, že (cit.): „obyvatelia v okolí trasy rýchlostnej cesty nebudú ovplyvňovaní nadlimitnými množstvami škodlivín z dopravy“ (Exhalačná štúdia, DOPRAVOPROJEKT a.s. 2018).

Vplyvy na vodné pomery

Počas výstavby

V etape výstavby zmeny navrhovanej činnosti bude potrebné realizovať opatrenia, ktoré zabránia kontaminácií vôd. Jedná sa hlavne o opatrenia v lokalitách zariadení stavenísk, odstavných plôch pre mechanizmy a pri manipulácii s ropnými látkami. Zhotoviteľ stavby musí pri realizácii stavby dodržiavať platné predpisy na zabezpečenie ochrany podzemných vôd, hlavne zabezpečiť kontrolu technického stavu vozidiel stavby a musí vykonať opatrenia proti úniku ropných látok do podzemných vôd. Podľa vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 261/2010 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obsahu povodňových plánov a postup ich schvaľovania, bude zhotoviteľ stavby na vodnom toku alebo v inundačnom území vodného toku povinný vypracovať na obdobie uskutočnenia stavby povodňový plán zabezpečovacích prác.

Na zvládnutie potenciálnych havarijných únikov škodlivých látok počas výstavby bude potrebné vypracovať havarijný plán v zmysle zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a jeho vykonávacej vyhlášky č. 100/2005 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní s nebezpečnými látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd. V rámci personálnej pripravenosti bude potrebné zabezpečovať periodické poučenie zamestnancov o rizikách znečistenia podzemných a povrchových vôd, o nebezpečných vlastnostiach ropných látok a o postupoch v prípade havárie, vrátane náviku zvládania havárie. Mimoriadne dôležitá v tomto smere bude kontrola a poučenie vodičov dodávateľských organizácií.

Podľa záverečnej správy (INGEO, 2018) všetky domové studne sú vzdialené od osi navrhovanej cesty viac ako 300-350 m (požiadavka bola pasportizácia do 200 m od osi cesty). Odsunutie trasy rýchlostnej cesty od domových studní a alúvia potoka sa priaznivo prejaví na vplyv na povrchové a podzemné vody. Vplyvy výstavby na hydromorfologické charakteristiky vodných útvarov, narušenie jeho spojitosti, zmenu okolitých biotopov a ekologického stavu sa nepredpokladajú. Kumulovaný a synergický vplyv s inými činnosťami sa nepredpokladá.

Počas prevádzky

Kanalizácia rýchlostnej cesty je navrhnutá ako dažďová gravitačná, pričom dažďové vody zo spevneného povrchu rýchlostnej cesty R4 budú zachytávané sústavou vpustov situovaných v rigoloch na kraji vozovky a cez kanalizačné potrubie budú odvedené do odlučovačov ropných látok - ORL, v ktorých bude zabezpečené ich prečistenie. Odlučovače budú plnoprietokové s automatickým uzáverom na odtoku s funkciou ochrany proti úniku ropných látok a s účinnosťou garantujúcou zostatkové hodnoty v ukazovateli NEL max. 0,2mg/l.

Vplyvy na pôdu

V etape výstavby rýchlostnej cesty budú priamy negatívny vplyvy predstavovať hlavne trvalé zábery pôd. Vplyvom trvalého záberu dôjde k úplnému odstráneniu povrchového humusového horizontu, čím sa naruší celkový pedogenetický proces. Dočasné zábery pôdy súvisia s potrebou plôch pre manipulačné pásy pozdĺž trasy rýchlostnej cesty, pre výstavbu mostných objektov, mimoúrovňových križovatiek, preložiek a úpravy stavebných objektov, pre stavebné dvory a skládky ornice. Humusová vrstva pôdy, ktorá bude odobratá z plôch dočasného a trvalého záberu bude uložená na zemník a po ukončení výstavby bude použitá na spätnú rekultiváciu dočasne zabratých plôch. Na kvalitu pôd budú zároveň negatívne pôsobiť aj stavebné práce, pričom negatívne vplyvy budú vznikať najmä pri používaní ťažkých stavebných mechanizmov, pri častých prejazdoch motorových vozidiel, odstraňovaní vegetácie, narušovaní stability pôdneho profilu pri odkopoch zeminou, spevňovaní povrchu rýchlostnej cesty, prekryvoch inou zeminou alebo štrkom a pod. Okrem toho treba počítať

s ohrozovaním chemických vlastností a hygienického stavu pôd v dôsledku akumulácie cudzorodých toxických látok, pohonných hmôt a minerálnych olejov, produkcie odpadov, a i.

Počas prevádzky zmeny navrhovanej činnosti bude negatívny vplyv na pôdy predstavovať hlavne distribúcia a následná akumulácia rizikových prvkov a látok pochádzajúcich z emisií automobilovej dopravy v povrchových vrstvách pôd bezprostredne v okolí rýchlostnej cesty. Najviac ovplyvnená bude plocha v tesnej blízkosti vozovky – násypy, okraje ciest. Negatívnym javom je taktiež zasoľovanie pôd vplyvom aplikácie posypových solí v zimných mesiacoch. Do istej miery budú pôdy vystavené taktiež dlhodobému procesu acidifikácie vplyvom kyslých výfukových spodín, ktoré môžu sekundárne vyvolať mobilizáciu rizikových prvkov (Ni) a ich transport v systéme pôda – voda – biota. Všeobecne teda ide o dlhodobé kumulatívne vplyvy cestnej premávky na kvalitu okolitých pôd.

K negatívnym vplyvom možno zaradiť aj únik ropných látok alebo iných chemických látok, ku ktorému môže dôjsť v dôsledku havárii. Následky znečistenia bude možné odstrániť dočasným vyradením znečistenej pôdy z poľnohospodárskeho využívania a následnou biologickou rekultiváciou plochy.

Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy

Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy možno rozdeliť na primárne pôsobiace (počas výstavby), sekundárne pôsobiace (počas výstavby aj prevádzky) a terciárne pôsobiace (počas prevádzky). Počas výstavby zmeny navrhovanej činnosti dôjde najmä k zániku časti biotopov, výrubu drevín a zvýši sa riziko usmrtenia živočíchov pri zvolení nevhodnej doby výstavby. V etape výstavby, ale aj prevádzky zmeny navrhovanej činnosti môže dochádzať k fragmentácii biotopov, narušeniu migrácie, rušeniu živočíchov až k ich dočasnému vyst'ahovaniu z dotknutého územia, ktoré bude spôsobené najmä zvýšeným hlukom, vibráciami, pohybom stavebnej techniky, výfukovými plynmi a pod. Počas prevádzky cestnej komunikácie môže dôjsť k preniknutiu nových, často invázných druhov do okolia, rozvoju sídiel, znečisteniu posypovými materiálmi, technickej infraštruktúry, priemyslu, rekreácie, atď. Za najvýznamnejšie vplyvy počas výstavby, ale aj prevádzky zmeny navrhovanej činnosti možno považovať fragmentáciu biotopov, usmrcovanie živočíchov, vplyv na migráciu a stresové faktory, ktoré však budú pretrvávajúť aj po zrealizovaní navrhovanej rýchlostnej cesty.

Zmena navrhovanej činnosti sa vyhýba vodnému toku Radomka, ktorý plní funkciu regionálneho biokoridoru. Pôvodné brehové porasty, ako aj ichtiofauna vodného toku, budú vo veľkej miere nedotknuté a funkcia biokoridoru v území bude minimálne narušená. V zmysle stanoviska ŠOP SR k predloženej dokumentácii pre územné rozhodnutie (list RCOP PO/775-001/2018 zo dňa 06.11.2018), je potrebné prehodnotiť prístupovú cestu v km 2,2-2,6, pretože zasahuje do navrhovaného chráneného územia PR Beňadikovská jelšina. V súvislosti so zásahmi do vodných tokov je potrebné:

- zabezpečiť dôslednú organizáciu stavebných prác a kvalitný stav stavebných strojov,
- zabrániť úniku betónových zmesí a iných cudzorodých látok s negatívnym vplyvom na vodné organizmy,
- minimalizovať zásahy do vodných tokov a brehových porastov a používať len prírodné materiály,
- vylúčiť práce vo vodnom toku v čase neresu rýb a vývoja ikier.

Výrubu drevín

Pre zmenu navrhovanej činnosti bola vypracovaná „Inventarizácie a spoločenského ohodnotenie drevín“ (DOPRAVOPROJEKT a.s., 08/2018). Navrhovaná zmena si vyžiada výrubu krovitej a stromovej zelene rastúcej v záujmovom území stavby. Z výsledkov inventarizácie drevín vyplýva, že v trase navrhovanej výstavby rýchlostnej cesty R4 v úseku Rakovčik - Radoma bolo inventarizovaných spolu 17 998 ks stromov a 5 928 m² krovitého porastu. Z tohto množstva až 14 079 ks (78,23 %) tvoria výmladky, resp. nálety materských drevín a stromy s obvodom kmeňa do 40 cm. Súhlas orgánu ochrany prírody a krajiny s výrubom drevín sa vyžaduje na 3 559 ks stromov s obvodom kmeňa nad 40 cm a na 5 550 m² krovitých porastov. Pre navrhovanú zmenu bola vypracovaná aktualizácia inventarizácie biotopov v auguste 2018. Rozsah zásahov do biotopov európskeho a národného významu v záujmovom území stavby (Inventarizácia a spoločenské ohodnotenie biotopov, Mgr. Barlog, 2018). Celková spoločenská hodnota biotopov európskeho a národného významu predstavuje sumu 12 958 082,06 Eur.

Na základe vyššie uvedeného bude v etape výstavby potrebné obmedziť výrubu drevín na nevyhnutnú mieru a ostatné dreviny v blízkosti stavby chrániť pred možným mechanickým poškodením, výrub nelesnej krovitej a stromovej zelene uskutočniť prednostne v mimohniezdnom období, po ukončení stavebných prác vykonať nové vegetačné úpravy na svahoch výlučne z domácich druhov drevín a zároveň aj aktualizovať inventarizáciu drevín a biotopov, vrátane výpočtu spoločenskej hodnoty, nakoľko od 1. júna 2021 je v platnosti vyhláška MŽP SR č. 170/2021 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Vplyvy výrubov drevín budú zmiernené aj realizáciou výsadby stromovej a kríkovej zelene. Vegetačné úpravy bude potrebné realizovať po ukončení stavebných prác, pričom skorou výstavbou sa zamedzí nástup invázií druhov bylín a drevín.

Vplyvy na krajinu- štruktúru a využívanie krajiny, krajinný obraz

Predmetné územie je už v súčasnosti pozmenené predovšetkým poľnohospodárskou a inou antropogénnou činnosťou. Smerové vedenie trasy je zastabilizované a vplyv navrhovaných zmien v technickom riešení rýchlostnej cesty R4 na krajinnú scenériu, resp. štruktúru krajiny môžeme hodnotiť ako porovnateľné s pôvodne posudzovaným riešením.

Vplyvy na chránené územia a ich ochranné pásma

Zmena navrhovanej činnosti „Rýchlostná cesta R4 Rakovčik - Radoma“ je situovaná v území, kde v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajine platí prvý stupeň územnej ochrany, mimo chránených území národnej siete a európskej sústavy Natura 2000. Najbližšími chránenými územiami sú Chránený areál Radomská slatina a územie európskeho významu Horný tok Ondavy (SKUEV0939) vo vzdialenosti približne 600 m od navrhovanej zmeny, navrhovaná Prírodná rezervácia Beňadikovská jelšina a chránené stromy Lipy malolisté v Radome. V riešenom území úseku trasy a v jeho bezprostrednom okolí sú evidované prvky ÚSES RBk Radomka a RBk Hradisko. V dotknutom území sa nachádzajú tiež biotopy národného a európskeho významu Ls5.1 (9130) Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy, Ls1.3 (*91E0) Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy, Lk1 (6510) Nížinné a podhorské kosné lúky a Lk6 Podmäčkané lúky horských a podhorských oblastí.

V pôvodnom návrhu technického riešenia rýchlostnej cesty R4 dochádzalo k priamemu zásahu pripravovanej PR (prírodná rezervácia) Beňadikovská jelšina. Zmena navrhovanej činnosti sa však odkláňa od predmetného územia východným smerom a nedochádza k priamemu kontaktu a k zásahu do brehových porastov.

Vplyvy na chránené vtáčie územia a územia európskeho významu

Zmena navrhovanej činnosti nezasahuje do žiadneho chráneného vtáčieho územia, resp. Územia európskeho významu tvoriace sústavu chránených území Natura 2000. Podľa primeraného posúdenia vplyvu zámeru Rýchlostná cesta R4 Svidník - Kapušany na sústavu Natura 2000 (Ridzoň, 2016), nebol v úseku rýchlostnej cesty R4 Rakovčik – Radoma identifikovaný vplyv na predmet ochrany a celistvosť území sústavy Natura 2000.

Vplyvy na územný systém ekologickej stability

Vplyv na hydrické biokoridory

Zmena navrhovanej činnosti nezasahuje do regionálnych biokoridorov Ondava a Radomka. Regionálne biokoridory budú sekundárne ovplyvnené zásahmi do ich prítokov (potok Hradisko, melioračné kanály a bezmenné potoky), avšak funkčnosť týchto biokoridorov nebude významne narušená. Zmena navrhovanej činnosti bude mať však vplyv na lokálne biokoridory, avšak tento vplyv bude len v období výstavby. Období prevádzky sa vplyv na funkčnosť lokálnych biokoridorov, vzhľadom na technické parametre mostných objektov nepredpokladá.

Vplyv na terestrické biokoridory biokoridory

Rýchlostná cesta zasahuje vo väčšom rozsahu do okrajovej časti lokálneho biocentra Kochman. Zásah si vyžiada väčší záber lesného fondu. Vplyv na migráciu zveri medzi lokálnym biocentrom Kochman a lesnými celkami Kopanina a Laz, ktoré sú situované na opačnej strane údolia bude umožnený sústavou 7-mich mostov (202,203,204,205,206,207,208) o celkovej dĺžke 1,377 km na cca 4 km dlhom úseku, čo predstavuje asi 1/3 trasy rýchlostnej cesty. Negatívny vplyv na migráciu vzhľadom na dĺžku premostenia sa nepredpokladá.

Vplyvy na urbánny komplex a využívanie zeme

Zmenou navrhovanej činnosti dôjde k čiastočnému rozdrobeniu honov, čo bude mať za následok reorganizáciu poľnohospodárskej výroby v hodnotenom území a jeho okolí. Vplyv bude trvalý. Realizáciou rýchlostnej cesty dôjde k rozvoju a rekonštrukcii priemyslu v dotknutom území a jeho okolí, čo bude mať pozitívny vplyv na rozvoj priemyslu a podnikateľských aktivít v nadregionálnom meradle.

Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky

Zmena navrhovanej činnosti nebude mať nepriaznivý vplyv na kultúrne hodnoty a historické pamiatky územia.

Vplyvy na archeologické náleziská

V blízkosti trasy rýchlostnej cesty R4 je evidované pri obci Soboš po pravej strane kopca Mlynská archeologické nálezisko z doby bronzovej. Na základe súčasného poznania možno konštatovať, že uvedené plochy nevyžadujú najvyšší stupeň ochrany. Na základe vyjadrenia Krajského pamiatkového úradu Prešov je na lokalitách možná stavebná činnosť, avšak za podmienky vykonania pamiatkovo – archeologického výskumu. Zemné práce musia byť vykonávané s osobitným zreteľom na ochranu archeologických nálezov. Stavebník bude informovať Archeologický ústav SAV o začatí prác v tomto území a požiada o priebežný archeologický výskum.

Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality

Vplyvy zmeny na paleontologické náleziská a významné geologické lokality sa nepredpokladajú.

Vplyvy na kultúrne hodnoty nehmotnej povahy (miestne tradície)

Výstavba a prevádzka navrhovanej zmeny činnosti nebude mať vplyv na kultúrne hodnoty nehmotnej povahy ani miestne tradície.

Kumulatívne a synergické vplyvy

Z rozvojových zámerov sú relevantné rozširujúce sa lokality IBV, pri ktorých je problematická etapa výstavby, takisto sprevádzaná zvýšenou prašnosťou. Kumulatívny vplyv sa prejaví aj v hlukovej záťaži, a to z dôvodov prevádzky rýchlostnej cesty R4 a siete ciest I. až III. triedy. Výstavba nových líniových stavieb, a ich účinkov v kombinácii s existujúcou sieťou dopravných stavieb, ako aj rozširujúca sa bytová a priemyselná výstavba, významne ovplyvnia možnosti migrácie, hlavne pre terestrické druhy živočíchov v smere východ – západ. K zmierneniu tohto negatívneho účinku prispievajú vybudované mostné objekty na rýchlostnej ceste R4 Rakovčik - Radoma (7 mostných objektov v celkovej dĺžke 1 377 km), ako aj znížená dopravná záťaž na ceste I/18 z dôvodu presmerovania dopravy na rýchlostnú cestu. Pozitívom bude eliminácia negatívnych vplyvov tranzitnej dopravy v intravilánoch dotknutých obcí a miest prevádzkou rýchlostnej cesty R4. Plynulosť dopravy na rýchlostnej ceste významne prispieje k zníženiu hlukovej záťaže a k produkcii emisií, a tým k zlepšeniu stavu životného prostredia a bezpečnosti chodcov a cyklistov v intraviláne dotknutých obcí. Výstavba protihlukových stien v blízkosti sídel zníži hlukovú záťaž z prevádzky na rýchlostnej ceste, ako aj šírenie exhalátov v území. Priaznivý kumulatívny účinok sa prejaví aj vo vzťahu k povrchovým a podzemným vodám, kde výstavba kanalizácie s odlučovačmi ropných látok v porovnaní so súčasným stavom prispieje k zvýšeniu kvality vôd v dotknutom území. Zdrojom emisií, ktoré pôsobia kumulatívne s emisiami dopravy sú aj lokálne domové kúreniská. Plynulosť dopravy na rýchlostnej ceste významne prispieje k zníženiu hlukovej záťaže a k produkcii emisií, a tým k zlepšeniu stavu životného prostredia a bezpečnosti chodcov a cyklistov v intraviláne dotknutých sídel. Navrhované zmeny navrhovanej činnosti nebudú mať vplyv na nárast kumulatívnych vplyvov.

Z hodnotenia vplyvov a z ich vzájomného spolupôsobenia sa nepredpokladá významné negatívne synergické a kumulatívne pôsobenie, ktoré by malo za následok významné zhoršenie stavu životného prostredia a zdravia obyvateľov v hodnotenom území a teda vplyvy zmeny navrhovanej činnosti nebránia realizácii iných projektov zadaných v územnom pláne dotknutých sídel. Významné synergické a kumulatívne vplyvy na jednotlivé zložky životného prostredia, na chránené územia, pamiatky, krajinu, pamiatky kultúrneho dedičstva a materiálové zdroje v spojení s inou činnosťou, sa nepredpokladajú.

Zmena navrhovanej činnosti nebude mať významný negatívny vplyv ani na dotknuté útvary povrchových a podzemných vôd. Zmena navrhovanej činnosti nebude mať počas výstavby a po jej ukončení, ani počas prevádzky významný vplyv na fyzikálne (hydromorfologické) charakteristiky útvarov povrchovej vody, ani na ostatné prvky kvality vstupujúce do hodnotenia ich ekologického stavu/potenciálu a nebude brániť dosiahnutiu environmentálnych cieľov v týchto vodných útvaroch. Vplyv realizácie navrhovanej činnosti na zmenu hladiny dotknutých útvarov podzemnej vody sa taktiež nepredpokladá. Zmeny navrhovanej činnosti nebudú mať vplyv na nárast kumulatívnych vplyvov.

MŽP SR pri posudzovaní zmeny navrhovanej činnosti z hľadiska predpokladaných vplyvov na životné prostredie a zvažovaní ďalšieho postupu v zmysle ustanovení zákona o posudzovaní vplyvov vychádzalo z oznámenia o zmene navrhovanej činnosti, pričom použilo aj kritériá pre zisťovacie konanie, uvedené v prílohe č. 10 zákona o posudzovaní vplyvov, ktorá je transpozíciou prílohy č. III smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/92/EÚ

o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie.

MŽP SR posúdilo zmenu navrhovanej činnosti uvedenú v oznámení o zmene navrhovanej činnosti z hľadiska povahy a rozsahu zmeny navrhovanej činnosti, miesta vykonávania navrhovanej zmeny činnosti a významu očakávaných vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľov, pričom vzalo do úvahy súčasný stav životného prostredia v dotknutom území.

MŽP SR dôkladne preštudovalo všetky v zákonom stanovenom termíne doručené stanoviská k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti a podrobne sa zaoberalo vyhodnotením, pričom vychádzalo najmä z dostatočnej podrobnosti, výpovednej hodnoty obsahu oznámenia o zmene navrhovanej činnosti, s bráním na vedomie stupeň jej prípravy.

Orgány štátnej správy a samosprávy vo vyjadreniach a stanoviskách, ktoré boli doručené na MŽP SR, súhlasili so zmenou navrhovanej činnosti a netrvali na pokračovaní posudzovania podľa zákona o posudzovaní vplyvov. Ich požiadavky MŽP SR zahrnujú do podmienok tohto rozhodnutia. Vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľstva možno z hľadiska druhu, predpokladaného rozsahu a intenzity hodnotiť ako prijateľné a za predpokladu dodržania podmienok uvedených vo výrokovej časti tohto rozhodnutia sa nepredpokladá vznik výrazne nepriaznivých vplyvov zmeny navrhovanej činnosti na životné prostredie.

MŽP SR na základe preskúmania a zhodnotenia predloženého oznámenia o zmene navrhovanej činnosti, zhodnotenia stavu životného prostredia v záujmovom území, doručených stanovísk orgánov štátnej správy a samosprávy konštatuje, že pri dodržaní všeobecne platných záväzných predpisov, vhodných technických a bezpečnostných opatrení nebude zmena navrhovanej činnosti predstavovať taký zásah do životného prostredia, ktorý by v značnej miere mohol ohroziť životné prostredie a zdravie obyvateľov a preto rozhodlo tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Upozornenie: Podľa § 29 ods. 16 zákona o posudzovaní vplyvov dotknutá obec o rozhodnutí vydanom v zisťovacom konaní bezodkladne informuje verejnosť na svojom webovom sídle, ak ho má zriadené, a na úradnej tabuli obce.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať do 15 dní od jeho doručenia rozklad podľa § 61 ods. 1 správneho poriadku na MŽP SR.

V prípade verejnosti sa podľa § 24 ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov za deň doručenia rozhodnutia považuje pätnásť deň zverejnenia rozhodnutia podľa § 29 ods. 15 zákona o posudzovaní vplyvov.

Toto rozhodnutie je po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, preskúmateľné správnym súdom podľa ustanovení zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov.

Ing. Katarína Jankovičová
generálna riaditeľka sekcie

Doručuje sa (elektronicky):

1. Obec Mestisko, Mestisko 6, 090 41 Mestisko
2. Obec Rakovčík, Rakovčík 47, 089 01 Svidník
3. Obec Beňadikovce, Beňadikovce 47, 090 42 Beňadikovce
4. Obec Šarišský Štiavnik, Šarišský Štiavnik 65, 090 42 Šarišský Štiavnik
5. Obec Radoma, Radoma 45, 090 42 Radoma
6. Obec Okružle, Okružle, č.131, 090 42 Okružle
7. Národná diaľničná spoločnosť, a. s., Dúbravská cesta 14, 841 04 Bratislava
8. Združenie domových samospráv, Rovniankova 14, 851 02 Bratislava

Na vedomie (elektronicky):

9. Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky, Námestie slobody 6, P.O. Box 100, 810 05 Bratislava
10. Okresný úrad Svidník, odbor starostlivosti o životné prostredie (všetky zložky), Sovietskych hrdinov 102, 089 01 Svidník
11. Okresný úrad Svidník, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Sovietskych hrdinov 102, 089 01 Svidník
12. Okresný úrad Svidník, pozemkový a lesný odbor, Sovietskych hrdinov 102, 089 01, Svidník
13. Okresný úrad Svidník, odbor krízového riadenia, Sovietskych hrdinov 102, 089 01, Svidník
14. Obvodný banský úrad Košice, Timonova 762, 040 01 Košice
15. Krajské riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Prešove, Požiarnická 1, 080 01 Prešov
16. Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky, Útvar vedúceho hygienika rezortu, Námestie slobody 6, P.O. Box 100, 810 05 Bratislava
17. Krajský pamiatkový úrad Prešov, Hlavná 115, 080 01 Prešov
18. Úrad Prešovského samosprávneho kraja, Námestie mieru 5043/2, 080 01 Prešov
19. Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, Agentúra správy majetku, Kutuzovova 8, 832 47 Bratislava
20. Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky, sekcia cestnej dopravy a pozemných komunikácií, odbor špeciálny stavebný úrad pre diaľnice, Námestie slobody 6, 810 05 Bratislava
21. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, odbor štátnej správy ochrany prírody a krajiny TU
22. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, odbor štátnej geologickej správy TU